

Decizii relevante
Pronunțate în perioada iulie-septembrie 2011

1. Cereri noi în recurs. Inadmisibilitate

Curtea de Apel Cluj, Secția civilă, de muncă și asigurări sociale, pentru minori și familie, decizia nr. 3238 din 28 septembrie 2011

Prin acțiunea civilă înregistrată sub nr. de mai sus, reclamanta M.O.M. i-a chemat în judecată pe pârâții COLEGIUL NAȚIONAL „ANDREI MUREȘANU” din BISTRIȚA, PRIMARUL MUNICIPIULUI BISTRIȚA și CONSILIUL LOCAL AL MUNICIPIULUI BISTRIȚA, solicitând instanței ca prin sentința ce o va pronunța, să dispună obligarea pârâtului de rândul 1 la plata diferențelor salariale convenite potrivit contractului individual de muncă, dintre sumele încasate cu acest titlu în baza Legii nr. 118/2010 și sumele stabilite prin respectivele contracte, aferente lunilor iulie 2010 decembrie 2010, sume actualizate cu indicele de inflație până la data plății efective; obligarea pârâților de rândul 2 și 3 să îi aloce pârâtului de rândul 1 fondurile necesare plății sumelor solicitate; cu cheltuieli de judecată.

Prin sentința civilă nr. 611 din 4 aprilie 2011 a Tribunalului Bistrița-Năsăud, s-a respins ca neîntemeiată excepția lipsei calității procesuale pasive a pârâților Consiliul local al municipiului Bistrița și Primarul municipiului Bistrița; s-a respins ca neîntemeiată acțiunea civilă intentată de reclamanta M.O.M. împotriva pârâților Colegiul Național „Andrei Mureșanu” din Bistrița, Consiliul local al municipiului Bistrița și Primarul municipiului Bistrița; s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în garanție formulată de pârâții Consiliul local al municipiului Bistrița, împotriva Ministerului Finanțelor Publice reprezentat prin Direcția Generală a Finanțelor Publice Bistrița-Năsăud și Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Pentru a pronunța această soluție, prima instanță a reținut că raportat la prevederile art. 167 alin. (1) din Legea nr. 84/1995, art. 36 și art. 62 din Legea nr. 215/2001, cei doi pârâți justifică legitimitatea procesuală pasivă, deoarece Primarul municipiului Bistrița are calitate de ordonator de credite al unității administrativ-teritoriale în a cărei rază funcționează angajatorul, iar Consiliul local al municipiului Bistrița are atribuția aprobării bugetului local, la propunerea primarului.

Pe fondul cauzei, prima instanță a reținut că reclamanta a derulat cu pârâtul Colegiul Național „Andrei Mureșanu” din Bistrița raporturi de muncă în perioada iulie-decembrie 2010, potrivit înscrisurilor din carnetul de muncă și adeverința eliberată de angajator, încadrându-se în categoria personalului didactic și nedidactic din învățământul preuniversitar a cărui remunerare se circumscrie legii de salarizare a personalului bugetar nr. 330/2009.

Angajatorul le-a adus la cunoștință angajaților măsura reducerii drepturilor salariale cu 25% începând cu data de 31 decembrie 2010, în baza Legii nr. 118/2010.

Salariul personalului bugetar fiind stabilit prin lege, înseamnă că poate fi modificat tot în temeiul legii, în sensul creșterii sau micșorării cuantumului său, ori de câte ori intervine vreo modificare legislativă, fără ca pentru aceasta să fie necesar consimțământul angajatorului sau al salariatului, deoarece nu este condiționată de manifestarea de voință a angajatorului sau a angajatului.

Față de specificul reglementării salarizării personalului bugetar, nu era necesară încheierea unui act adițional de modificare a cuantumului salariului, în lipsa căruia să poată fi invocată încălcarea prevederilor art. 16, 17, 40 și 41 din Codul muncii.

Dispozițiile art. 1 din Legea nr. 118/2010, au fost declarate ca fiind constituționale prin deciziile nr. 872/2010 și nr. 874/2010 ale Curții Constituționale.

Măsura diminuării drepturilor salariale cu 25% s-a impus pentru apărarea securității naționale și ea vizează exercițiul dreptului iar nu substanța lui, fiind determinată de o situație de criză financiară mondială, care în lipsa unor măsuri adecvate ar putea afecta stabilitatea economică a țării și implicit securitatea națională.

Fiind o măsură temporară, pentru perioada 3 iulie 2010-31 decembrie 2010, ea este rezonabilă și proporțională cu situația care a determinat-o, astfel că nu se poate vorbi de o încălcare a principiului nediscriminării consacrat de art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și de Protocolul nr. 12 la Convenție.

Angajații din sectorul public nu se află în aceeași situație juridică a celor din mediul privat, deoarece în primul caz angajatorul este întotdeauna statul prin entitățile sale de la nivel central sau local, iar salariile sunt stabilite în baza legii; aceasta înseamnă că atunci când se diminuează cuantumul salariilor prin lege, cuantumul lor nu mai trebuie renegociat prin întâlnirea voinței concordante a celor doi cocontractanți, pentru a li se aplica noile prevederi legale.

Art. 40 alin. (2) din Codul muncii, prevede că angajatorul trebuie să le acorde salariaților toate drepturile ce decurg din lege, din contractul colectiv de muncă aplicabil și din contractele individuale de muncă încheiate, însă angajatorii din sectorul public pot și trebuie să acorde cu titlu de drepturi salariale doar ceea ce este reglementat prin lege, neputând negocia cu salariații acordarea unor drepturi salariale mai mari sau mai mici prin contractul individual de muncă, întrucât s-ar afla înafara cadrului legal ce reglementează salarizarea personalului bugetar.

Din perspectiva art. 1 din Protocolul adițional nr. 1 la Convenție, nu se poate reține că reclamanta are un „bun”, sau cel puțin o „speranță legitimă” în ceea ce privește salariul angajatului, deoarece CEDO face distincție între dreptul de a continua să se primească în viitor un salariu într-un anumit quantum și dreptul de a primi efectiv salariul câștigat pentru perioada în care munca a fost prestată. Existența „bunului” sau a „speranței legitime” s-ar fi putut reține numai atunci când fie creanța reclamantei, în cuantumul anterior datei de 3 iulie 2010 ar fi fost stabilită printr-o hotărâre judecătorească, fie diminuarea salarială ar fi intervenit retroactiv, după prestarea muncii de către reclamantă, ceea ce nu este cazul în speță.

O creanță poate fi considerată o valoare patrimonială în sensul art. 1 din Protocolul adițional nr. 1 la Convenție, numai dacă are o bază suficientă în dreptul intern, fiind confirmată prin jurisprudența bine stabilită a instanțelor judecătorești, dar Convenția nu garantează dreptul de a continua să se primească un salariu într-un anumit quantum *Cauza Vilho Eskelinen împotriva Finlandei*, ci este la latitudinea statului să determine ce sume vor fi plătite angajaților din bugetul de stat, astfel că statul poate introduce, suspenda sau anula plata diferitelor sume *Cauza Kechco împotriva Ucrainei*.

S-a stabilit că art. 1 din Protocolul adițional nr. 1 la Convenție nu vizează un drept de a dobândi proprietatea în sistemul regimului de securitate socială, fiind la libera apreciere a statului de a decide cu privire la aplicarea oricărui regim de securitate socială sau de a alege tipul sau cuantumul beneficiilor pe care le acordă în oricare dintre regimuri, unica cerință impusă fiind aceea de a se respecta art. 14 din Convenție privind nediscriminarea.

Diminuarea drepturilor salariale nu este analizată de CEDO din perspectiva privării de proprietate, ci a regulii generale privitoare la dreptul de respectare a bunurilor.

Împotriva acestei sentințe a declarat recurs reclamanta, solicitând modificarea ei, în principal în sensul admiterii integrale a acțiunii, iar în subsidiar în sensul admiterii în parte a acțiunii și în consecință obligarea pârâtului de rândul 1 la plata diferențelor salariale de 25% reținute, aferente concediului de odihnă convenit pentru perioada septembrie 2009-3 iulie 2010.

În motivarea recursului, s-a susținut că decizia atacată este nelegală, fiind prezent motivul de recurs prevăzut de art. 304 pct. 9 C.pr.civ.

În mod greșit prima instanță a reținut că reclamanta nu deține un “bun” sau cel puțin o “speranță legitimă” în sensul Convenției, dar chiar și în ipoteza în care instanța de recurs ar împărtăși raționamentul și argumentarea primei instanțe, sentința tot este nelegală, deoarece face

o aplicare greșită a dispozițiilor legale, dând eficiență aplicării retroactive a dispozițiilor Legii nr. 118/2010 asupra drepturilor bănești convenite cu titlu de indemnizație de concediu de odihnă pentru perioada anterioară datei de 3 iulie 2010.

Legea privind statutul personalului didactic prevede în art. 103 că toate cadrele didactice au dreptul pentru activitatea desfășurată într-un an școlar, la 62 zile lucrătoare; dreptul la concediul de odihnă născându-se zi de zi, deși se execută sub aspectul timpului fizic în cursul vacanțelor școlare.

Chiar dacă a efectuat concediul de odihnă în timpul vacanței de vară: iulie-august 2010, reținerea de 25% din toată indemnizația de concediu este nelegală, pentru 10 luni și anume septembrie 2009-3 iulie 2010, fiindând dreptul la indemnizația de concediu de odihnă.

Numai aplicând retroactiv dispozițiile Legii nr. 118/2010, prima instanță a putut să o priveze pe reclamantă de dreptul la indemnizația de concediu de odihnă aferentă celor 10 luni.

Pârâții Primarul municipiului Bistrița și Consiliul local al municipiului Bistrița prin întâmpinare depusă la dosar, au solicitat respingerea recursului și admiterea cererii de chemare în garanție a Ministerului Finanțelor Publice și a Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Chematul în garanție Ministerul Finanțelor Publice prin Direcția Generală a Finanțelor Publice a județului Bistrița-Năsăud, prin întâmpinare depusă la dosar, a solicitat respingerea recursului.

Examinând recursul prin prisma motivelor invocate, curtea reține următoarele:

Prin cererea introductivă de instanță, reclamanta M.O.M. i-a chemat în judecată pe pârâții Colegiul Național "Andrei Mureșanu" din Bistrița, Primarul municipiului Bistrița și Consiliul local al municipiului Bistrița, solicitând instanței ca prin sentința ce o va pronunța, să dispună obligarea pârâtului de rândul 1 la plata diferențelor convenite potrivit contractului individual de muncă, dintre sumele încasate cu acest titlu în baza Legii nr. 118/2010 și sumele stabilite prin respectivele contracte, aferente lunilor iulie 2010-decembrie 2010, sume actualizate cu indicele de inflație până la data plății efective; obligarea pârâților de rândul 2 și 3 să îi aloce pârâtului de rândul 1 fondurile necesare plății sumelor solicitate, cu cheltuieli de judecată.

După cum se poate lesne observa din acest petit, prin acțiunea introductivă de instanță nu s-a solicitat "obligarea pârâtului de ord. 1 la plata diferențelor salariale reținute, aferente concediului de odihnă convenit pentru perioada septembrie 2009-3 iulie 2010", așa cum se solicită în petitul subsidiar al cererii de recurs.

Prin acțiunea introductivă de instanță, nu s-a solicitat obligarea pârâților la plata diferențelor salariale reținute, aferente concediului de odihnă, ci a diferențelor salariale convenite potrivit contractului individual de muncă încasate cu acest titlu în baza Legii nr. 118/2010 și nici pentru perioada septembrie 2009-3 iulie 2010, ci pentru perioada iulie 2010-decembrie 2010, așadar este vorba de pretenții diferite și pentru perioade diferite.

Potrivit art. 294 alin. (1) fraza I-a C.pr.civ., în apel nu se poate schimba calitatea părților, cauza sau obiectul cererii de chemare în judecată și nici nu se pot face alte cereri noi. La rândul său, art. 316 C.pr.civ. prevede că dispozițiile de procedură privind judecata în apel se aplică și în instanța de recurs, în măsura în care nu sunt potrivnice celor cuprinse în acest capitol.

Prin urmare, solicitarea privind obligarea pârâtului de rând 1 la plata diferențelor salariale de 25% reținute, aferente concediului de odihnă convenit pentru perioada septembrie 2009-3 iulie 2010, reprezintă o cerere nouă în recurs, care este inadmisibilă, întrucât nu a fost formulată procedural.

În ceea ce privește capătul de cerere din acțiunea introductivă de instanță, având ca obiect "obligarea pârâtului de rândul 1 la plata diferențelor salariale convenite potrivit contractului individual de muncă, dintre sumele încasate cu acest titlu în baza Legii nr. 118/2010 și sumele stabilite prin respectivele contracte, aferente lunilor iulie 2010-decembrie 2010, sume actualizate cu indicele de inflație până la data plății efective", soluția primei instanțe este legală și temeinică.

Sub acest aspect, recursul este motivat extrem de sumar, făcându-se trimitere la “motivele arătate în cuprinsul acțiunii introductive, pe care înțelegem să le invocăm din nou, preluându-le din cuprinsul acesteia”.

Obiectul recursului în speță, este sentința primei instanțe, astfel că prin motivele de recurs trebuiau să se formuleze critici împotriva sentinței, iar nu să se facă trimitere la motivele arătate în cuprinsul acțiunii introductive de instanță, care au fost redactate anterior pronunțării hotărârii recurate și reprezintă argumente în favoarea admiterii acțiunii, nu critici aduse sentinței recurate, care nici nu era pronunțată la data intentării acțiunii introductive de instanță.

Diminuările salariale ale personalului bugetar, operate în baza Legii nr. 118/2010, sunt în acord cu Constituția României, întrucât prin deciziile nr. 872/2010 și nr. 874/2010 ale Curții Constituționale, dispozițiile art. 1-8 și cele ale art. 10-17 din Legea nr. 118/2010, s-a constatat că sunt constituționale.

Salariile cadrelor didactice sunt suportate de stat, fiind stabilite prin lege de către acesta, iar nu prin negocieri individuale între angajator și angajat, astfel că diminuarea lor poate fi dispusă tot prin lege.

Prin diminuarea salariului pentru o perioadă limitată, nu s-a încălcat nici art. 1 din Protocolul adițional nr. 1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În accepțiunea jurisprudenței CEDO, noțiunea de “bun” are un înțeles autonom, care nu este limitat la deținerea de bunuri fizice și este independent de clasificările din legislația internă; o creanță nu poate fi considerată ca având o valoare patrimonială, decât dacă are o bază suficientă în dreptul intern, ca atunci când este confirmată printr-o jurisprudență bine stabilită a instanțelor *Cauza Kopecky contra Slovaciei*. Nu există un drept protejat de Convenție la menținerea în plată a unui salariu într-un anumit quantum *Cauza Vilho Eskelinen contra Finlandei*. Este la latitudinea statului de a aprecia cuantumul drepturilor ce urmează a fi plătite angajaților săi de la bugetul de stat, putând introduce, suspenda sau înceta plata anumitor drepturi, prin edictarea unor modificări legislative adecvate *Cauza Kechko contra Ucrainei*.

Dar reclamanta nu a avut nici măcar o “speranță legitimă”, respectiv o valoare patrimonială, din perspectiva aceluiași art. 1 al Protocolului adițional nr. 1 la Convenție, jurisprudența CEDO statuând că un criteriu decisiv al speranței legitime este reprezentat de existența unei baze suficiente în dreptul intern *Cauza Kopecky contra Slovaciei*; ceea ce legitimează speranța legitimă este fie o hotărâre judecătorească chiar nedefinitivă, prin care să fie recunoscut dreptul celui interesat, fie împrejurarea că acesta se fondează de o manieră rezonabilă justificată pe un act juridic având o bază juridică solidă și o incidență asupra drepturilor de proprietate *Cauza Strech contra Marii Britanii*.

O măsură luată de stat pentru a putea fi calificată ca o ingerință în dreptul de proprietate conform jurisprudenței CEDO, trebuie să fie prevăzută de lege, să fie justificată de o cauză de utilitate publică sau de un scop legitim de interes general și să asigure un just echilibru între cerințele de interes general ale comunității și imperativele protejării drepturilor fundamentale ale individului *Cauza Sporrong și Lonroth contra Suediei*; să existe un raport rezonabil de proporționalitate între scopul vizat și mijloacele folosite *Cauza Pressos Compania Naviera SA și alții contra Belgiei*.

Având în vedere că diminuarea temporară a salariului reclamantei cu 25 % pentru perioada 3 iulie 2010-31 decembrie 2010 a fost legală atât din perspectiva dreptului intern, cât și a art. 1 din Protocolul adițional nr. 1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, în baza art. 304 pct. 9, coroborat cu art. 312 alin. (1) C.pr.civ., se va respinge recursul împotriva sentinței tribunalului, ca nefondat. (Judecător Traian Dârjan)

2. Servitute de trecere. Inadmisibilitatea dobândirii prin uzucapiune

Curtea de Apel Cluj, Secția civilă, de muncă și asigurări sociale, pentru minori și familie, decizia nr. 3313 din 29 septembrie 2011

Prin sentința civilă nr. 1512 din data de 18 iunie 2009, pronunțată de Judecătoria Vișeu de Sus, a fost admisă în parte acțiunea precizată formulată de reclamanții T.L., T.I., P.G., G.I., G.G., C.M., în contradictoriu cu pârâții I.T. și I.I.

S-a constatat că reclamanții au dobândit dreptul de trecere cu piciorul și mijloace de transport, tot timpul anului, peste terenul proprietatea pârâților I.T. și I.I., prin prescripție achizitivă.

Au fost obligați pârâții I.T. și I.I. să permită reclamanților exercitarea dreptului de trecere dobândit.

A fost respins petitul privind constituirea unui drept de servitute de trecere.

A fost respinsă acțiunea formulată de reclamanți, în contradictoriu cu pârâții C.I., G.V., G.I. jr., G.I. sr., I.A., V.M. și V.V..

În considerentele sentinței s-a reținut că, așa cum rezultă din raportul de expertiză efectuat în dosarul nr. 81/R/2006, în proiectul de urbanism al comunei Moisei, exista extinderea drumului ce face obiectul cauzei de față.

Potrivit depozițiilor martorilor V.I. și S.A., de 30-40 de ani accesul reclamanților la terenul lor se face pe drumul în litigiu, respectiv prin actuala curte a pârâților T.I. și I.I..

Până în urmă cu aproximativ 1 an, s-a circulat pe poarta montată de către pârâți, aceștia refuzând ulterior să mai permită accesul prin curtea lor.

Așa cum rezultă din considerentele deciziei civile nr. 289/A/2006 a Tribunalului Maramureș, este indiscutabil faptul că ulița a existat și că poate avea calitatea de drum public sau privat, potrivit dispozițiilor legale în materie.

În cuprinsul contractului de vânzare-cumpărare din 20.05.2006, se menționează faptul că „spre miazăzi rămâne ulița de 4 metri pentru vânzător”, care și-a păstrat în proprietate suprafața de teren învecinată.

Prin urmare, la data încheierii contractului, această cale de acces exista.

Reținând că, potrivit lucrărilor de expertiză efectuate, calea de acces solicitată este cea mai scurtă la drumul public, în baza art. 623 și următoarele Cod civil, judecătoria a constatat că reclamanții au dobândit un drept de trecere cu piciorul și mijloacele de transport, tot timpul anului, peste terenul proprietatea pârâților I.T. și I.I., prin prescripție achizitivă.

Prima instanță a respins petitul privind constituirea unei servituți de trecere, cu motivarea că propunerile făcute de expert sunt costisitoare și greu de realizat.

Prin decizia civilă nr. 85/A/7.04.2011 a Tribunalului Maramureș, a fost admis apelul declarat de apelanții I.T. și I.I., împotriva sentinței civile nr. 1512 din data de 18 iunie 2009, pronunțată de Judecătoria Vișeu de Sus, care a fost schimbată în parte, în sensul că:

A fost admisă în parte acțiunea formulată de reclamanții T.L., T.I., P.G., G.I., G.G., C.M., în contradictoriu cu pârâții I.T. și I.I., C.I., I.A., G.V., G.I., G.I. sr., V.V. și V.M.

A fost dispusă instituirea unui drept de servitute de trecere, pe tot timpul anului, cu piciorul și mijloacele de transport, în favoarea terenurilor – fond dominant, proprietatea reclamanților G.I. – cu număr cadastral 7452, T.L. – înscris în CF nr. 5734/N Moisei, număr cadastral 7434 și P.G. – înscris în C.F. 5733/N Moisei, număr cadastral 7433, conform variantei I din lucrarea de expertiză întocmită de d-na expert M.V., pe traseul punctelor G-H-I-J-K, în lungime de 95 m și o suprafață afectată de 368 mp., evidențiate în anexa nr. 1 la lucrarea de expertiză, parte integrantă din prezenta decizie.

A fost dispusă instituirea unui drept de servitute de trecere, pe tot timpul anului, cu piciorul și mijloacele de transport, în favoarea terenului fond dominant proprietatea reclamantului G.G. și în sarcina terenului – fond aservit proprietatea pârâțului G.I. senior, conform variantei I din lucrarea de expertiză întocmită de d-na expert M.V., pe traseul punctelor

A-B-C, în lungime de 58 m și o suprafață afectată de 169 mp., evidențiate în anexa nr. 1 la lucrarea de expertiză, parte integrantă din prezenta decizie.

Au fost respinse celelalte cereri formulate.

În considerentele acestei decizii, instanța a reținut că dispozițiile art. 297 alin. 1 Cod procedură civilă, în redactarea în vigoare la momentul înregistrării cererii de apel, permiteau trimiterea cauzei spre rejudecare primei instanțe doar în ipoteza în care aceasta a rezolvat în mod greșit procesul fără a intra în cercetarea fondului ori judecata s-a făcut în lipsa părții care nu a fost legal citată.

Niciuna dintre aceste situații nu este incidentă în speță.

Instanța nu a cercetat fondul atunci când a pronunțat soluția în temeiul unei excepții procesuale, a omis să se pronunțe asupra unei cereri ori dă altceva decât s-a cerut.

Prin hotărârea apelată, judecătoria a analizat pe fond cererile cu care a fost investită, astfel încât nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege pentru a dispune desființarea sentinței și trimiterea cauzei spre rejudecare primei instanțe.

Ca urmare a efectului devolutiv al căii de atac, instanța de apel are posibilitatea să analizeze aspectele invocate cu privire la caracterul de loc înfundat al terenului reclamanților și, respectiv, cu privire la faptul înfundării prin chiar conduita reclamanților.

Potrivit art. 623 Cod civil, „servituțile continue și aparente se dobândesc prin titlu sau prin posesiunea de 30 de ani”.

Servituțile continue neaparente și servituțile necontinue și neaparente nu se pot stabili decât prin titluri, statuează art. 624 Cod civil.

Servitutea de trecere, care este necontinuuă și neaparentă, conform art. 622 Cod civil, nu se poate dobândi prin efectul uzucapiunii, astfel încât capătul de cerere prin care s-a solicitat a se constata dobândirea unui drept de servitute de trecere prin prescripția achizitivă este inadmisibil.

Potrivit concluziilor lucrării de expertiză efectuate în cauză de d-na expert M.V., reclamanta T.L. este proprietara tabulară a unui teren în suprafață de 967 mp., înscris în CF nr. 5734 N Moisei, număr cadastral 7434.

Reclamantul P.G. este proprietarul tabular al terenului în suprafață de 723 mp, identificat în CF nr. 5733 N Moisei, nr. cadastral 7433.

Raportat la situația actuală din teren, suprafețele aflate în proprietatea reclamanților T.L. și P.G., chiar dacă nu au caracter de loc înfundat, nu au cale de acces cu mijloace de transport la drumul public.

Parcellele folosite de reclamanții T.L., P.G. și C.I. provin din același trup de teren, care a aparținut antecesorilor reclamanților, iar ieșirea din indiviziune s-a făcut pe cale amiabilă.

Prin amplasarea construcțiilor pe terenul folosit de C.I. s-a închis calea de acces la drumul public, existând în prezent doar o cale de acces cu piciorul la limita estică a terenului.

Reclamanta G.I. este proprietara unei suprafețe de 909 mp. teren, aferent numărului cadastral 7452, care are caracter de loc înfundat, neexistând o cale de acces la drumul public.

Reclamanta C.M., împreună cu familia, folosesc o suprafață de teren de 2493 mp, aferentă parcelei cu nr. cadastral 4732, înscrisă în cartea funciară în favoarea numiților C.I. și C.T..

Potrivit documentației cadastrale întocmite pentru înscrierea dreptului de proprietate în cartea funciară, în schița nr. 1648/2006 este prevăzut drum de trecere în partea sudică a terenului, prin curtea numitului C.A., care este fratele lui C.T..

Ținând seama de această situație, expertul a concluzionat că terenul folosit de familia C. nu are caracter de loc înfundat, întrucât are acces la drumul public.

Așa fiind, instanța a respins cererea privind instituirea unui drept de servitute de trecere în favoarea terenului fond dominant deținut de reclamanta C.M. și familia sa.

Terenul folosit de reclamantul G.G., în suprafață de 520 mp., are caracter de loc înfundat, neavând acces direct la drumul public.

Pârâții I.T. și I.I. sunt proprietarii tabulari ai unui teren în suprafață de 2873 mp, înscris în CF nr. 5630 Moisei, nr. topo 5662/cz/1, 5663/1/1 și 5663/1/2, pe care sunt edificate o casă de locuit P+M și anexe gospodărești.

Potrivit art. 616 Cod civil, proprietarul al cărui loc este înfundat, care nu are nicio ieșire la calea publică, poate reclama o trecere pe locul vecinului său pentru exploatarea fondului, cu îndatorirea de a-l despăgubi în proporție cu pagubele ce s-ar putea ocaziona.

„Trecerea trebuie regulat făcută pe partea ce ar scurta calea proprietarului fondului închis, ca să iasă în drum”, statuează art. 617 Cod civil.

„Cu toate acestea trebuie a se alege trecerea prin locul ce ar pricinui o mai puțină pagubă acelu pe al cărui loc trecerea urmează a fi deschisă”, așa cum prevede art. 618 Cod civil.

Prin urmare, la stabilirea drumului de trecere trebuie avute în vedere atât interesele proprietarului fondului dominant, cât și cele ale proprietarului fondului aservit, urmând a fi aleasă calea care să producă cea mai mică daună pentru proprietarul fondului aservit.

Potrivit concluziilor lucrării de expertiză efectuate în cauză de d-na expert M.V., varianta cea mai scurtă și mai puțin împovărătoare pentru toate părțile este varianta I, evidențiată în anexa nr. 1 la lucrarea de expertiză, care nu afectează construcțiile edificate în zonă.

Stabilirea unui drum de trecere permanent prin curtea casei pârâților I.T. și I.I. ar fi o sarcină greu de suportat de aceștia, distrugându-le intimitatea gospodăriei.

Varianta 6 propusă de expert este mai lungă și afectează o suprafață mai mare de teren.

Analizând probele administrate în cauză, tribunalul a apreciat nu s-a dovedit împrejurarea că natura de loc înfundat a terenurilor se datorează chiar conduitei reclamantilor.

Împotriva acestei decizii, au declarat în termen legal recurs reclamantii T.L. și T.I., P.G. și G.I., solicitând modificarea ei, în sensul respingerii apelului declarat de pârâți și menținerii sentinței primei instanțe, cu cheltuieli de judecată.

În motivarea recursului lor, reclamantii învederează că instanța de apel a acordat mai mult decât s-a cerut de către pârâți în motivele de apel, motiv de recurs prev. de art. 304 pct. 6 Cod proc.civ., întrucât aceștia nu au solicitat constituirea unei servituți de trecere conform variantei I din raportul de expertiză întocmit de ing. expert M.V., ci au solicitat doar respingerea acțiunii ca inadmisibilă, lipsită de obiect, lipsită de interes sau nefondată. Oricum, instanța de apel nu a analizat alte variante propuse de experți.

Reclamantii au investit prima instanță cu un capăt de cerere principal, prin care au solicitat constatarea dobândirii unei servituți de trecere prin uzucapiune, iar, în subsidiar, instituirea unui drept de servitute de trecere, aceste capete de cerere fiind disjuncte dintr-un alt dosar, respectiv dosarul nr. 81/R/2006. În sprijinul primului capăt de cerere, reclamantii au invocat decizia civilă nr. 289 a Tribunalului Maramureș, și decizia civilă nr. 364 a Curții de Apel Cluj pronunțate în dosarul nr. 6454, prin care s-a respins acțiunea negatorie a pârâților T.I. și I.I., fiind admise cererile de intervenție din acele dosare și reținându-se că ulița a existat, existența ei nu a fost contestată, decât sub aspectul lungimii, în sensul că s-ar termina la limita proprietății pârâților, iar, din contractul de vânzare-cumpărare încheiat la 20.05.2006, rezultă că spre miazăzi rămâne ulița de 4 m pentru vânzător, care și-a păstrat în proprietate suprafața de teren învecinată.

Aceasta a fost folosită de reclamantii și antecesorii acestora de peste 70 de ani, reclamantii fiind proprietari tabulari, în baza unor contracte de vânzare-cumpărare și a unor schițe de dezmembrare anexe acestora.

În dosarul din care a fost disjunctă cererea reclamantilor, a fost respinsă acțiunea negatorie formulată de pârâți și recunoscut dreptul de trecere în favoarea intervenienților.

Înscrierea dreptului de proprietate în cartea funciară a pârâților apelanți s-a făcut în baza unor schițe de dezmembrare eronate, aspecte reținute în deciziile la care s-a făcut referire, iar hotărârea în baza căreia aceștia și-au înscris dreptul nu este opozabilă recurenților.

Servitutea de trecere este o servitute aparentă, în cauză fiind incidente dispozițiile art. 627 C. civil, referitoare la servitutea prin destinația proprietarului, așa cum rezultă din clauzele cuprinse în contractul din 20 mai 2006.

Pârâții T.I. și I.I., prin întâmpinare, au solicitat respingerea recursului, în principal, ca lipsit de interes, pentru că acțiunea lor a fost admisă și s-a instituit o servitute de trecere în favoarea acestora, iar reclamantii nu au formulat obiecțiuni la raportul de expertiză, nu au criticat

și nu au respins variantele propuse de expert ca fiind cele mai puțin stânjenitoare și anume variantele 1 și 6, în subsidiar, ca nefondat, pe motiv că în mod corect a stabilit instanța de apel servitutea, reexaminând fondul cauzei, în condițiile în care prima instanță nu a indicat traseul și dimensiunile servituții de trecere.

Pârâții au invocat în apel și motive de fond și au solicitat reexaminarea fondului de către instanța de apel, nefiind vorba de un plus petit.

Reclamanții nu indică în concret care act juridic dedus judecății a fost greșit interpretat de instanța de apel, cu atât mai mult cu cât, prin cererea de chemare în judecată, s-a solicitat constituirea servituții de trecere, nu în baza unui act juridic, ci a uzucapiunii sau în temeiul art. 616 C. civil, referitor la servitutea locului înfundat.

Nu se indică în motivele de recurs textul de lege încălcat de instanța de apel, aceasta aplicând corect disp. art. 616 – 618, 635 C. civil, stabilind varianta cea mai puțin împovărătoare pentru toate părțile.

Analizând recursul formulat prin prisma motivelor invocate, rap. la disp. art. 304 pct. 6, 8 și 9 Cod proc. civ., curtea apreciază că acesta nu este fondat, din considerentele ce urmează a fi expuse.

Astfel, așa cum rezultă din chiar motivele de recurs și cererea de chemare în judecată formulată d reclamanți, reclamanții au solicitat, în principal să se constate că au dobândit un drept de servitute de trecere cu piciorul și cu mijloacele de transport pe terenul proprietatea pârâților, prin prescripție achizitivă, iar, în subsidiar, au solicitat constituirea servituții locului înfundat, arătând că nu au trecere la drumul public.

Prima instanță a recunoscut reclamanților un drept de servitute de trecere dobândit prin uzucapiune, în condițiile în care, așa cum corect a reținut instanța de apel, doar servituțiile continue și aparente se pot dobândi prin uzucapiune, conform dispozițiilor art. 623 C. civil, or, servitutea de trecere este una discontinuă.

Prin urmare, soluția primei instanțe este greșită, neavând cum să fie menținută, prima instanță fiind cea care a aplicat greșit legea.

În plus, prima instanță, deși recunoaște o servitute de trecere, nu stabilește traseul acesteia, arătând în considerente că toate propunerile făcute de expert sunt costisitoare, foarte greu de realizat și afectează proprietăți ale unor terți nechemați în judecată.

În aceste condiții, în mod corect instanța de apel a stabilit că servitutea de trecere nu poate fi dobândită prin uzucapiune, nefiind aplicabile disp. art. 623 C. civil, trecând, astfel, la analiza capătului de cerere subsidiar referitor la servitutea locului înfundat.

În acest contest, instanța de apel, rap. la disp. art. 616-618 C.civ., a verificat dacă parcelele proprietatea reclamanților constituie sau nu loc înfundat și a stabilit trecerea cea mai puțin păgubitoare pentru proprietarul fondului aservit, cu respectarea acestor dispoziții, nesubzistând, astfel, motivul de recurs privind greșita aplicare a legii a normei de drept substanțial prev. de art. 304 pct. 9 C. proc. civ. De altfel, recurenții nu arată de ce ar fi încălcat instanța de apel dispozițiile referitoare la instituirea servituții locului înfundat, limitându-se la a arăta că nu a analizat și alte variante din raportul de expertiză, fără a indica vreo variantă care, în opinia lor cel puțin, ar satisface în mai mare măsură criteriile rezultând din disp. art. 617 și 618 C.civ.

Apelul pârâților se referă și la fondul cauzei, arătând că instanța nu a cercetat niciuna din variantele propuse în expertiză pentru a stabili traseul servituții, instanța de apel neacordând ceea ce nu s-a cerut, astfel că nu subzistă nici motivul de recurs prev. de art. 304 pct. 6 Cod proc. civ.

În ceea ce privește motivul de recurs la greșita interpretare a actului juridic dedus judecății, așa cum rezultă din cuprinsul cererii de chemare în judecată la care s-a făcut referire mai sus, acțiunea reclamanților nu este una confesorie de servitute în sensul de a se solicita pârâților să respecte o servitute convențională pe care aceștia ar fi încălcat-o, ci o acțiune în constatarea dobândirii unui drept de servitute prin uzucapiune sau, în subsidiar, de stabilire a servituții locului înfundat, astfel că nu se pune problema motivului de recurs prev. de disp. art. 304 pct. 8 Cod proc. civ.

În temeiul art. 312 alin. 1 Cod proc. civ., din considerentele arătate, curtea va respinge recursul reclamanților ca nefondat. (Judecător Andrea Annamaria Chiș)

3. Acțiune având ca obiect restituire metale prețioase în valoare de peste 100.000 lei. Sentință supusă apelului

Curtea de Apel Cluj, Secția civilă, de muncă și asigurări sociale, pentru minori și familie, decizia nr. 3160 din 22 septembrie 2011

Prin sentința civilă nr. 9500 din 20 octombrie 2010, pronunțată de Judecătoria Baia Mare a fost admisă acțiunea civilă formulată de reclamanții S.C. în nume propriu și în calitate de mandatar al reclamanților B.A.I., A.C.A., B.L., P.L., B.N.O., în contradictoriu cu Banca Națională Română – Sucursala Maramureș, și în consecință a fost obligată pârâta să plătească reclamanților contravaloarea cantității de 2.296 grame aur fin și 1.148 grame argint fin calculate la prețul practicat la data plății.

Pentru a pronunța această sentință instanța a reținut că, raportat la prevederile art. 26 al 1 din O.U.G. 190/2000 modificată și republicată, la dispozițiile Legii nr. 591/15.12.2004, în speță este vorba de metale prețioase dintre cele enumerate prin textul legii mai sus amintite, fiind îndeplinită și condiția privind confiscarea în baza unuia dintre actele normative enumerate, respectiv Decretul nr. 210/1960.

În speță reclamanții au dovedit că sunt moștenitorii legali ai defunctului B.C., s-a făcut dovada cantității de aur și argint confiscat și faptul că aceste cantități nu se mai găsesc fizic în gestiunea pârâtei.

Prin decizia civilă nr. 329/A/27.04.2011 a Tribunalului Maramureș, a fost admis recursul declarat de Banca Națională – Sucursala Maramureș împotriva sentinței civile nr. 9500 din 20 octombrie 2010, pronunțată de Judecătoria Baia Mare, pe care a modificat-o, în sensul că a respins acțiunea civilă formulată de reclamanții S.C., B.A.I., A.C.A., B.L., P.L. și B.N.O., în contradictoriu cu Banca Națională a României – Sucursala Maramureș.

Prin aceeași decizie a fost respins recursul promovat de reclamanții S.C., B.A.I., A.C.A., B.L., P.L. și B.N.O.

Pentru a pronunța această decizie, tribunalul a reținut următoarele:

Reclamanții sunt moștenitorii defunctului B.C., decedat la data de 06.04.1988, în calitate de frați și nepoți de frați, astfel că, aceștia au calitate procesuală activă în promovarea acțiunii de restituire a metalelor prețioase.

În dosarele Procuraturii locale sub numerele: 1774/B/1969, 1301/B/1969 și 1397/B/1969 s-a dat ordonanță de scoatere de sub urmărire penală pentru învinuții B.C., O.D. și M.G., deoarece faptele pentru care au fost cercetați, furt, delapidare și deținere de metale prețioase, s-au prescris. Din starea de fapt reținută în aceste ordonanțe reiese că, O.D. în perioada 15.05.1946 – 05. 1953 a lucrat la Uzina „1 Mai” Ferneziu, în calitate de șef serviciu transporturi, șef serviciu preschimbare și referent tehnic, că în aceste calități avea atribuții de serviciu preluarea minereurilor de aur și argint de la producători particulari și de pregătire a probelor împreună cu delegatul băncii naționale în vederea analizelor de laborator. Numitul M.G., în perioada anilor 1945-1954 a lucrat la Banca Națională a RSR Baia Mare, în calitate de inspector de vize și control materiale prețioase, fiind delegatul permanent al băncii la prelucrarea și preluarea metalelor prețioase de la Uzina 1 Mai Ferneziu.

După o înțelegere prealabilă dintre cei doi în vara anului 1947 au scos din secția de preschimbare a uzinei cantitatea de 1208 kg minereu bogat în aur și argint pe care l-au transportat cu o căruță la locuința lui B.C. pe care apoi l-a îngropat în pământ la domiciliul său din Baia Mare, până în ziua de 12 august 1969 când a fost descoperit de organele de poliție. Din cantitatea de minereu găsită a rezultat 2,296 kg aur fin și 1,148 kg argint fin ce s-a predat la BN a RSR conform procesului verbal 289 din 27 august 1969.

Din starea de fapt reținută în dosarele de cercetare penală a reieșit că minereul care a fost prelucrat, a fost sustras din Uzina 1 Mai și dus autorului deposedat, unde a fost dat în păstrare, acesta îngropându-l în pământ la domiciliul său.

Pe cale de consecință, nefiind dovedită îndeplinirea condiției de proprietate al autorului deposedat, în mod greșit instanța de fond a admis acțiunea reclamanților, omițând să analizeze îndeplinirea tuturor condițiilor prevăzute de lege pentru ca moștenitorii să poată obține restituirea bunurilor confiscate.

Recursul promovat de reclamanți a fost respins.

Împotriva acestei decizii au declarat recurs în termenul legal reclamanții, solicitând în principal casarea deciziei recurate și trimiterea cauzei pentru o nouă judecată în apel la Tribunalul Maramureș, iar în subsidiar, modificarea deciziei recurate în sensul respingerii apelului declarat de Banca Națională a României Sucursala Maramureș li menținere ca temeinică și legală a hotărârii pronunțată de instanța de fond.

În motivarea recursului cu privire la cererea principală, recurenții au arătat că instanța a încălcat dispozițiile art. 304 pct. 1 Cod proc.civ., nefiind alcătuită potrivit dispozițiilor legale ale art. 54 alin. 1 din Legea nr. 304/2004, potrivit căroră, apelurile se judecă în complet format din 2 judecători, iar recursul în complet format din 3 judecători. În speță, instanța de fond a pronunțat o hotărâre judecătorească susceptibilă de a fi atacată cu apel, iar tribunalul, calificând în mod greșit calea de atac ca fiind recursul, a pronunțat în complet de 3 judecători o hotărâre irevocabilă, răpind reclamanților o cale de atac prevăzută de lege.

Cu privire la cererea subsidiară, recurenții au arătat că ei sunt moștenitorii defunctului B.C. A., că au făcut dovada prin ordonanța de scoatere de sub urmărire penală pronunțată de procuratura Local Baia Mare la 30.09.1969, că de la antecesorul lor s-a confiscat în întregime cantitatea de 2296 grame aur fin și 1148 grame argint fin, astfel că, cele două cerințe ale legii, natura de metale prețioase și confiscarea, sunt îndeplinite în cauză.

Prin întâmpinarea depusă, intimata a solicitat respingerea recursului ca inadmisibil și nefondat.

Cu privire la inadmisibilitatea recursului, intimata a arătat că în legislația românească nu este reglementată posibilitatea exercitării recursului la recurs, legea prevăzând pentru această ipoteză alte căi de atac.

Cu privire la cererea de respingere a recursului ca nefondat, intimata a arătat că antecesorul reclamanților nu a fost niciodată proprietarul cantității de 2296 grame aur fin și 1148 grame argint fin, ci doar un detentor precare, astfel încât reclamanții nu sunt îndreptățiți la promovarea unei acțiuni în restituire în baza OUG nr. 190/2000.

Examinând recursul declarat, prin prisma motivelor invocate, curtea apreciază că este întemeiat și în baza art. 304 pct. 1, art. 312 alin. 1 Cod proc.civ., urmează să-l admită pentru următoarele considerente:

Instanța de fond a pronunțat sentința civilă nr. 9500/20.10.2010 ca fiind supusă căii de atac a recursului în termen de 15 zile de la comunicare, fără a arăta care sunt motivele pentru care stabilește calea de atac a recursului.

Din dosarul instanței de fond se constată că Banca Națională a României a comunicat că valoarea la data de 30.09.2010 a gramului de aur fin este de 131,7241 lei, iar valoarea la data de 7.10.2010 a gramului de argint este de 2,2929 lei. Aplicând aceste valori la cantitatea de 2296 grame aur fin și 1148 grame argint fin, rezultă că valoarea cantității de aur în litigiu este de 300.776 lei, iar a argintului de 2296 lei.

Tribunalul Maramureș în ședința publică din 20.04.2011 reține că reprezentanta recurenților declară valoarea obiectului cauzei ca depășind suma de 100.000 lei și după deliberare „constată că în cauză se aplică dispozițiile Legii speciale și stabilește că recursul este calea de atac în care se impune judecarea cauzei”, fără a arăta textul legal în baza căruia califică calea de atac ca fiind recursul și fără a stabili exact valoarea bunurilor în litigiu în raport de care ar fi urmat să stabilească calea de atac.

Conform dispozițiilor art. 282 pct. 1 Cod proc.civ., hotărârile date în primă instanță de judecătoreie sunt supuse apelului la tribunal, iar conform art. 282¹ pct. 1 Cod proc.civ., nu sunt supuse apelului hotărârile judecătorești date în primă instanță în cererile introduse pe cale principală privind pensii de întreținere, litigii al căror obiect are o valoare de până la 100.000 lei (Ron).

În dispozițiile legii speciale nu există un text care să prevadă că hotărârile pronunțate pe baza OUG nr. 190/2000 sunt supuse doar căii de atac a recursului, astfel că în cauză sunt aplicabile dispozițiile generale din Codul de procedură civilă, conform cărora, în raport de cele reținute în aliniatele precedente cu privire la valoarea bunurilor în litigiu, calea de atac împotriva hotărârii pronunțată de Judecătoria Baia Mare este apelul.

Chiar dacă pârâtul și-a intitulat calea de atac împotriva sentinței ca fiind „recurs”, tribunalul avea obligația să-i dea calificarea juridică exactă. În speță, tribunalul soluționând cauza ca fiind recurs în complet format din 3 judecători în loc de 2, cum prevede legea, a încălcat normele imperative privind compunerea instanței, astfel că este incident cazul de casare prev. de art. 304 pct. 1 Cod proc.civ., în raport de care recursul va fi admis, iar decizia tribunalului casată cu trimiterea cauzei la aceeași instanță pentru judecare ca apel. (Judecător Ana Ionescu)

4. Acțiune formulată de mandatar, fără mandat de reprezentare dat de reclamantă. Nulitatea acțiunii

Curtea de Apel Cluj, Secția civilă, de muncă și asigurări sociale, pentru minori și familie, decizia nr. 3175 din 23 septembrie 2011

Prin sentința civilă nr. 554 din 14.03.2011 pronunțată de Tribunalul Maramureș în dosar nr. 7322/100/2010 s-a admis plângerea formulată și precizată de către petenta P.V. prin mandatar P.G., în contradictoriu cu intimații: Comuna Suciul de Sus, din județul Maramureș, reprezentată prin Primar, Primarul comunei Suciul de Sus și Comisia locală Suciul de Sus de aplicare a Legii 10/2001.

S-a dispus anularea dispoziției nr. 280/1.11.2010 emisă de Primarul comunei Suciul de Sus, din județul Maramureș.

Pentru a pronunța această sentință tribunalul a reținut că prin dispoziția nr. 280/1.11.2010 emisă de Primarul comunei Suciul de Sus se propune petentei P.V. acordarea de măsuri reparatorii în echivalent, constând în despăgubiri acordate în condițiile Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, pentru imobilul teren în suprafață de 2 ha și 1581 mp, identificat prin CF 34, nr. top. 79 Suciul de Sus, jud. Maramureș, imposibil de restituit în natură, întrucât întregul teren notificat a fost reconstituit în temeiul Legii 18/1991, legea fondului funciar.

Se dispune înaintarea dispoziției, însoțită de documentele aflate în dosarul nr. 731 la Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților-Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor în vederea emiterii titlului de despăgubire.

Pentru a emite această dispoziție, se rețin următoarele: Primarul comunei Suciul de Sus, jud. Maramureș, luând act de SC nr. 1000/03.12.2003, emisă în dosar 5539/2003 de Tribunalul Maramureș, în favoarea petentei P.V., cu domiciliul în loc. Suciul de Sus, nr. 348-387, jud. Maramureș, având ca obiect plângere la Legea 10/2001, rămasă definitivă la data de 26.10.2006 prin Decizia civilă nr. 8546/26.10.2006 a Înaltei Curți de Casație și Justiție București.

Având în vedere hotărârea dată în cauza care a făcut obiectul dosarului de mai sus, prin care se dispune acordarea de despăgubiri pentru terenul înscris în CF 34 Suciul de Sus, nr. top. 79, sau un alt teren echivalent pentru P.V..

Ținând cont de referatul Comisiei locale de aplicare a prevederilor Legii nr. 10/2001, din care reiese că nu există alte bunuri sau servicii pentru a putea fi oferite în echivalent.

Având în vedere că terenul înscris în CF 34 Suciu de Sus, nr. top. 79, ce a făcut obiectul notificării numitei P.V. din loc. Suciu de Sus, nr. 348, jud. Maramureș, în dosar ex. nr. 1/N/29.01.2002, înregistrat la Prefectura Maramureș sub nr. 1458/06.02.2002, nu poate fi restituit în natură pe vechiul amplasament întrucât a fost restituit în temeiul Legii nr. 18/91, moștenitorilor legali ai autorilor din CF C.I. a lui G. a lui Ș. și soția sa M.M., iar o suprafață de 1000 mp a fost atribuită de CAP unei terțe persoane pentru construirea unei locuințe.

Ținând cont de prevederile art. 1, art. 2 alin (1) lit. h, art. 4 alin. (2) și alin. (4), art. 11 alin. (4,7,8), art. 21 alin. (4) din Legea 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, de prevederile Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, cu modificările și completările ulterioare.

În temeiul dispozițiilor art. 71 alin. (1) din Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale se dispune în sensul arătat mai sus.

Împotriva dispoziției nr. 280/1.11.2010 emisă de Primarul comunei Suciu de Sus, în termenul prevăzut de art. 26 alin. 3 din Legea nr. 10/2001, petenta P.V. prin mandatar P.G. a formulat prezenta plângere, solicitând anularea dispoziției atacate.

Plângerea formulată împotriva dispoziției nr. 280/1.11.2010 emisă de Primarul comunei Suciu de Sus este întemeiată pentru următoarele considerente:

Prin sentința civilă nr. 1000/3.12.2003, pronunțată de Tribunalul Maramureș în dosarul nr. 5539/2003, s-a admis plângerea formulată de petenta P.V. prin mandatar P.G. și a fost anulată în parte Dispoziția nr. 348/10.07.2003 dată de Primarul comunei Suciu de Sus și s-a dispus acordarea de despăgubiri pentru terenul înscris în CF 34 Suciu de Sus nr. top. 79 cu un alt teren echivalent.

În cuprinsul deciziei civile nr. 8546/26 octombrie 2006, pronunțată în dosarul nr. 10723/33/2004, de Înalta Curte de Casație și Justiție, prin care a fost admis recursul declarat de Primarul comunei Suciu de Sus împotriva deciziei nr. 38/A/20.01.2006 a Curții de Apel Cluj, casându-se decizia atacată și păstrându-se sentința nr. 1000/3.12.2003, se reține că: „Prin sentința civilă nr. 1000/3.12.2003 pronunțată de Tribunalul Maramureș s-a admis cererea și s-a anulat în parte dispoziția nr. 348/2003 în sensul că s-a dispus acordarea de despăgubiri pentru terenul înscris în CF 34 Suciu de Sus nr. top. 79 **cu** un alt teren echivalent” – fila 16 verso din dosarul nr. 10723/33/2004 al Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Înalta Curte de Casație și Justiție reține în considerentele deciziei nr. 8546/26.10.2006: „Pentru a hotărâ astfel, instanța a reținut că din înscrierile în CF rezultă că autorii reclamantei dețineau în anul 1923 o casă și curte, fără a se specifica existența unei mori. Prin întâmpinarea formulată de către primar s-a precizat că tatăl petentei a înscris în CAP o moară de apă și clădirea în care era instalată, însă că din cauză că era degradată, aceasta a fost demolată în 1988 de către fostul CAP. Întrucât în prezent terenul în litigiu este ocupat de gospodăria unei terțe persoane s-a considerat că se impune acordarea de despăgubiri **cu un schimb echivalent de teren**. Față de împrejurarea că moara a fost demolată iar fostul deținător – CAP, nu mai există, s-a apreciat că nu se poate face aplicarea dispozițiilor art. 9 alin. 2 din Legea nr. 10/2001”.

Prin urmare aceasta este sentința analizată de Înalta Curte de Casație și Justiție, în acest mod a înțeles Înalta Curte să păstreze sentința civilă nr. 1000/3.12.2003.

De altfel, în motivele de recurs formulate de Primarul comunei Suciu de Sus se arată următoarele: Prin Dispoziția nr. 348/10.07.2003, Primarul comunei Suciu de Sus a respins notificarea întrucât petenta nu a făcut dovada preluării abuzive și nici a calității de moștenitor după proprietarul deposedat.

Împotriva acestei decizii, petenta P.V. a făcut plângere, soluționată de către Tribunalul Maramureș în Dosarul 5539/2003, sentința civilă nr. 1000/3.02.2003, prin admitere și anularea în parte a Dispoziției 348/10.07.2003, dispunând acordarea de despăgubiri pentru terenul înscris în CF 34 Suciu de Sus, nr. top. 79 **cu un alt teren echivalent** și respingând cererea de acordare de despăgubiri pentru moară.

Soluția a fost apelată de către reclamantă solicitând despăgubiri și cu privire la „moara ce a existat pe teren și utilaje aflate în aceasta”.

Prin decizia civilă nr. 38/A/20.01.2006, în dosarul 10736/2004 Curtea de Apel Cluj a admis apelul, a schimbat în parte hotărârea Tribunalului Maramureș, în sensul că a stabilit că apelanta este îndreptățită de a primi măsuri reparatorii prin echivalent cu privire la moara ce s-a edificat pe teren, inclusiv cu privire la utilajele aflate în moară.

Prin urmare, se remarcă faptul că Primarul comunei Suciu de Sus nu a atacat cu apel sentința 1000/2003. Atacând cu recurs decizia curții de apel 38/A/2006, nu invocă nici un moment presupusa greșeală, corectură cu pixul din dispozitiv sau contradicția dintre motivare și dispozitiv ci dimpotrivă, în motivele de recurs preia formularea „**cu un alt teren echivalent**”. Se deduce că, la momentul introducerii recursului, 7.04.2006, dispozitivul sentinței civile nr. 1000/2003, reprodus de petent în motivele de recurs și care conținea exprimarea: „cu un alt teren echivalent” ori nu era corectat cu pixul ori fusese înțeles în sensul în care era tehnoredactat, neconsiderându-se că există o problemă de interpretare – fila 4 verso din dosarul nr. 10723/33/2004.

Din cuprinsul deciziei nr. 8546/2006 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție în dosarul nr. xxx/33/2004 rezultă că Înalta Curte a analizat sentința astfel cum aceasta a fost tehnoredactată și a înțeles să păstreze sentința nr. 1000/3.12.2003 astfel cum aceasta a fost tehnoredactată, conținând în dispozitiv propoziția: „...dispune acordarea de despăgubiri pentru terenul înscris în CF nr. 34 Suciu de Sus nr. top. 79 **cu un alt teren echivalent**”.

Prin urmare, în mod eronat se reține în considerentele dispoziției nr. 280/1.11.2010 că prin hotărârea judecătorească avută în vedere, respectiv sentința civilă nr. 1000/3.12.2003 s-a dispus acordarea de despăgubiri pentru terenul înscris în CF 34 Suciu de Sus nr. top. 79 sau un alt teren echivalent pentru petentă.

Sentința civilă nr. 1000/2003 este definitivă și irevocabilă, constituie titlu executoriu și se impune a fi pusă în executare.

De altfel, prin adresa nr. 2550/27.07.2010 emisă de Primăria comunei Suciu de Sus se arată că: În vederea punerii în executare a sentinței civile 1000/2003 rămasă definitivă și irevocabilă, prin care se dispune acordarea de despăgubiri pentru terenul înscris în CF 34 Suciu de Sus nr. top. 79 cu un alt teren echivalent s-a procedat la identificarea unor bunuri sau servicii în conformitate cu prevederile Legii 10/2001 pe care să le poată oferi în echivalent.

Raportat la considerentele mai sus expuse, în baza art. 26 alin. 3 din Legea 10/2001, tribunalul a admis plângerea precizată și a dispus anularea dispoziției nr. 280/1.11.2010 emisă de Primarul comunei Suciu de Sus.

Împotriva acestei sentințe a declarat recurs pârâțul PRIMARUL COMUNEI SUCIU DE SUS solicitând admiterea recursului, modificarea sentinței în sensul respingerii plângerii formulate.

În motivarea recursului a arătat că hotărârea instanței de fond este criticabilă prin prisma dispozițiilor art. 304 pct. 9 și 304/ 1 din C.p.c.

Dispoziția, a fost emisă ca urmare a cererii făcute de P.V. și înregistrată în dosarul executoriu nr. 48/27.11.2008 și în vederea punerii în executare a Sentinței nr. 1000/03.12.2003.

Prin Somația din 13.11.2008, executorul judecătorec i-a pus în vedere Primarului, să achite în termen de o zi - suma de 218,70 lei, reprezentând cheltuieli de judecată. Prin același act, i-a pus în vedere ca în termen de zece zile să îndeplinească "obligația stabilită", conform Sentinței nr. 1000/2003. Acest lucru urma să se facă, în concret, fie prin acordarea de despăgubiri, fie prin echivalent.

Instituția Primarului a dat curs cererii de achitare a cheltuielilor de judecată, iar pentru cererea privind cealaltă obligație, a formulat contestație la executare. Executarea a fost suspendată până la soluționarea unei cauze, având obiect nulitatea parțială a Titlului de proprietate, pe considerentul că s-a realizat o dublă reconstituire.

Instituția Prefectului - prin reprezentantul sau, s-a deplasat la sediul Primăriei Suciu de Sus unde, s-au hotărât următoarele: convocarea consiliului local, în ședința extraordinară și

trecerea din proprietatea publică în cea privată a comunei, a suprafeței de teren din locul numit "Rat ", care să-i fie acordată petentei, în caz contrar, emiterea unei dispoziții pentru măsuri reparatorii prin despăgubiri, măsură prevăzută de Sentința nr. 1000/2003.

Din modalitatea în care a fost redactată Sentința nr. 1000/2003 rezultă că, prin ea, s-au instituit două tipuri de măsuri, din care una principală, cea de acordare doar de despăgubiri, așa cum a interpretat-o și executorul judecătoresc când a emis Somația din 13.11.2008.

S-a încercat punerea în executare a hotărârii și prin cea a doua modalitate care, este subsecventa, însă mai exista rezerva de teren. Primarul a convocat consiliul local și a cerut scoaterea unei suprafețe din domeniul public și trecerea în cel privat, însă prin Hotărârea nr. 20/16.07.2010, nu s-a aprobat cererea.

Pentru a hotărî de aceasta maniera, consilierii au avut în vedere și soluția data la un denunț penal făcut împotriva soțului petentei, din care rezulta ca actele folosite în dosarul în care s-a pronunțat Sentința nr. 1000/2003, au fost întocmite în fals.

Pentru interpretarea corectă a dispozitivului sentinței 1000/2003, trebuie avute în vedere și dispozițiile Legii 10/2001, în vigoare la data pronunțării hotărârii. Potrivit acestora, "imobilele preluate în mod abuziv de stat, de organizațiile cooperatiste sau de orice persoane juridice în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, precum și cele preluate de stat în baza Legii 139/1940 asupra rechizițiilor și nerestituite, se restituie, de regula, în condițiile prezentei legi" (art.1 alin.1).

"În cazurile în care restituirea în natura nu este posibilă, se vor stabili măsuri reparatorii prin echivalent. Măsurile reparatorii prin echivalent, vor consta în compensare cu alte bunuri ori servicii oferite în echivalent de deținător, cu acordul persoanei îndreptățite, în acordare de acțiuni la societăți comerciale tranzacționate pe piața de capital, de titluri de valoare nominală folosite exclusiv în procesul de privatizare sau de despăgubiri bănești".(art.1.alin.2).

Neexistând teren la dispoziția comisiei, având în vedere refuzul consilierilor locali privind trecerea din domeniul public în cel privat a unei suprafețe de teren, dar având în vedere și poziția mandatarului petentei, Dispoziția nr.280/o 1.11.2010, nu face altceva decât să aplice dispozițiile legale în materie și să țină cont de poziția reprezentantului petentei.

Examinând hotărârea atacată în raport de motivele invocate, Curtea de Apel urmează să admită recursul pentru următoarele considerente:

Prin încheierea din data de 24 iunie 2011 din prezentul recurs s-a dispus citarea reclamantei intimată P.V., la domiciliul său, cu mențiunea de a depune la dosar mandatul de reprezentare acordat de către reclamantă lui P.G., având în vedere că din procura judiciară autenticată sub nr. 3/09.10.2003 la B.N.P. L.C., a cărui copie xerox se află la dosarul instanței de fond, rezultă că reclamanta P.V. l-a mandatat pe domnul P.G. pentru a o reprezenta în dosarul civil nr. yyy/2003 al Tribunalului Maramureș, iar nu și în prezentul dosar cu nr. zzz/100/2010.

Nici reclamanta și nici reprezentantul nu au depus dovada acestui mandat.

În această situația, în care nu va face dovada mandatului de reprezentare acordat de către reclamantă lui P.G., în prezentul dosar al Curții de Apel Cluj, instanța trebuie să facă aplicarea prevederilor art. 161 C.pr.civ., care prevăd la alin. 1 că atunci când reprezentantul părții nu face dovada calității sale, se poate da un termen pentru împlinirea acestor lipsuri iar la alin. 2 dispune că dacă lipsurile nu se împlinesc, instanța va anula cererea.

Față de cele menționate anterior și în temeiul prevederilor art. 304 pct. 5 Cod procedură civilă cât și al art. 312 alin. 3, art. 299 alin. 1 Cod procedură civilă, curtea urmează să admită recursul declarat de pârâțul PRIMARUL COMUNEI SUCIU DE SUS împotriva sentinței civile nr. 554 din 14.03.2011 a Tribunalului Maramureș pronunțată în dosar nr. 7322/100/2010, pe care o casează și rejudecând anulează cererea de chemare în judecată precizată și formulată de numitul P.G. în numele lui P.V. împotriva pârâților PRIMĂRIA COMUNEI SUCIU DE SUS, COMUNA SUCIU DE SUS prin PRIMAR și COMISIA LOCALĂ DE APLICARE A LEGII 10/2001 SUCIU DE SUS, ca urmare a admiterii excepției lipsei calității de reprezentant al numitului P.G.. (Judecător Ioan Daniel Chiș)

5. Revizuire întemeiată pe dispozițiile art. 322 pct. 7 C.pr.civ. hotărâri date în cauze diferite. Neîndeplinirea condițiilor

Curtea de Apel Cluj, Secția civilă, de muncă și asigurări sociale, pentru minori și familie, decizia nr. 3003 din 14 septembrie 2011

Prin sentința civilă nr. 2.440 din 14 aprilie 2011 a Tribunalului Sălaj, s-a respins ca neîntemeiată cererea de revizuire formulată de revizuienții C.V. și C.Z. în contradictoriu cu intimații S.F. ș.a., precum și PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ZALĂU, pentru anularea sentinței civile nr. 316 din 7.02.2008 a Judecătoriei Zalău.

Pentru a hotărî astfel, tribunalul a reținut că prin sentința civilă nr. 1.066 din 2 aprilie 2007 a Judecătoriei Zalău, s-a admis cererea petentului C.V. în contradictoriu cu intimații Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Sălaj și Statul Român prin Primăria municipiului Zalău și în consecință, s-a dispus anularea încheierii nr. 19074 din 6.12.2006 pronunțate în dos. nr. 19074 din 6.12.2006 a Oficiului de Cadastru și Publicitate Imobiliară.

Prin sentința civilă nr. 316 din 7 februarie 2008 a Judecătoriei Zalău, s-a admis în parte acțiunea civilă intentată de reclamanții C.V. și C.Z. împotriva pârâților intimați în prezentul dosar, și în consecință, s-a constatat dreptul de proprietate al municipiului Zalău asupra terenului în suprafață de 809 mp teren notat în CF nr. 9730, nr. top 2270/2/a/1/b/2; s-a dispus ieșirea din indiviziune asupra terenului notat în CF nr. 9730 Zalău, atribuind reclamanților suprafața de 491 mp notată în top nou 2270/2/a/1/a/b/1; li s-a atribuit reclamanților suprafața de 1.500 mp notată în CF nr. 9730, nr. top nou 2270/a/1/a/c/2.

Revizuienții solicită în baza art. 322 pct.7 C.pr.civ., anularea sentinței civile nr. 316 din 7 martie 2008 a Judecătoriei Zalău, pe motiv că este contradictorie cu sentința civilă nr. 1066 din 6.12.2006 a Judecătoriei Zalău.

Revizuirea întemeiată pe dispozițiile art. 322 pct. 7 C.pr.civ., presupune existența a două hotărâri pronunțate cu privire la același litigiu, respectiv tripla identitate de obiect, cauză și părți, ceea ce nu se regăsește în speță.

Fiind vorba de hotărâri prin care s-au soluționat acțiuni cu obiecte diferite: ieșirea din indiviziune și plângere împotriva încheierii de carte funciară, nu sunt îndeplinite condițiile pentru existența motivului de revizuire prevăzut de art. 322 pct. 7 C.pr.civ.

În realitate, revizuienții au formulat un apel deghizat împotriva sentinței civile nr. 316/2008 a Judecătoriei Zalău, a cărui admitere ar duce la încălcarea principiului securității juridice la care face referire constant în jurisprudența sa, curtea europeană: calea extraordinară de atac a revizuirii nu poate constitui o modalitate deghizată de a provoca redeschiderea unei proceduri soluționate definitiv; simplul fapt că există două puncte de vedere asupra aceluiași subiect, nu reprezintă un motiv suficient pentru rejudecarea unei cauze.

Împotriva acestei sentințe au declarat apel revizuienții C.V. și C.Z..

Potrivit art. 328 alin. (2) C.pr.civ., dacă revizuirea s-a cerut pentru hotărâri potrivnice, calea de atac este recursul, cu excepția cazului în care instanța de revizuire este Înalta Curte de Casație și Justiție, a cărei hotărâre este irevocabilă.

Așa fiind, la termenul din 14.09.2011, instanța de apel în baza art. 328 alin. (2) C.pr.civ. și art. 99 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare al instanțelor judecătorești, a recalificat apelul în recurs și a transpus cauza la completul de recurs constituit din 3 judecători.

În motivarea căii de atac s-a susținut că se impune nulitatea absolută a sentinței civile nr. 2440/14.04.2011 a Tribunalului Sălaj, față de prevederile art. 2 din Decretul nr. 167/1958.

Dreptul de proprietate al revizuienților este protejat de art. 481 și 728 din Codul civil, iar art. 27 alin. (4) din Legea nr. 7/1996 prevede că dreptul la acțiunea în prestație tabulară este imprescriptibil.

Dreptul de proprietate este sfânt, lucru nerespectat de Primăria municipiului Zalău, precum și de unii judecători din Judecătoria Zalău și Tribunalul Sălaj.

Sentința civilă nr. 316/2008 a Judecătorei Zalău s-a pronunțat după ce în cartea funciară nr. 9730 s-au operat notări, sentința civilă nr. 1066/2007 a anulat cei 809 mp preinși a fi trecuți în proprietatea municipiului Zalău, sentința civilă nr. 1929/2006, certificatul de deces al defunctei Petre Carolina decedată la data de 12.II.2001, contractul de vânzare-cumpărare din 18.III.1998 și acordul de principiu pentru executarea lucrărilor cadastrale.

Dreptul de proprietate al municipiului Zalău asupra terenului cu nr. top nou în suprafață de 809 mp, nu se poate întabula decât în contradictoriu cu C.V., C.Z. și P.C.

A spune că sentința civilă nr. 1066/2007 nu-i poate fi opozabilă, ea tratând translatarea într-un mod cu adevărat deghizat, înseamnă pentru asemenea judecători notă cu minus la capitolul rațiune.

În concluzie, au arătat că investesc instanța cu măsura anulării sentinței civile nr. 316/2006, care dacă nu poate fi revizuită în sensul înțelegerii, că ea nu poate dobândi cele 3 acte de la pct. 3, 9, 10 și 11 care au cuvinte mai clare și mai grele și mențin verticalitatea legii ca acte juridice legale și că sentința civilă nr. 316/2008 este bolnavă cum poate fi făptuitorul ei.

Recursul este nefondat.

Revizuienții au solicitat anularea sentinței civile nr. 316 din 7 februarie 2008 a Judecătorei Zalău prin care s-a admis în parte acțiunea civilă intentată de reclamantii C.V. și C.Z. împotriva pârâților S.F., K.M., P.V., S.I.E., P.C., C.M., P.I., P.V., P.F., P.I., S.R., S.A., S.F., Primăria municipiului Zalău și în consecință, s-a constatat dreptul de proprietate al municipiului Zalău asupra terenului în suprafață de 809 mp teren notat în CF nr. 9730, nr. top 2270/2/a/1/b/2, s-a dispus ieșirea din indiviziune asupra terenului notat în CF nr. 9730 Zalău, atribuindu-le reclamantilor suprafața de 491 mp notată în nr. top nou 2270/2/a/1/a/b/1, li s-a atribuit reclamantilor suprafața de 1.500 mp notată în CF nr. 9730, nr. top nou 2270/a/1/a/c/2, pe motiv că este contradictorie cu sentința civilă nr. 1066 din 2 aprilie 2007 a Judecătorei Zalău, prin care s-a admis cererea petentului C.V. în contradictoriu cu intimații Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Sălaj și Statul Român prin Primăria municipiului Zalău și în consecință, s-a dispus anularea încheierii nr. 19074 din 6.12.2006 a Oficiului de Cadastru și Publicitate Imobiliară.

Potrivit art. 322 pct. 7 C.pr.civ., revizuirea unei hotărâri definitive în instanța de apel sau prin neapelare, precum și a unei hotărâri date de o instanță de recurs, atunci când evocă fondul, se poate cere dacă există hotărâri definitive potrivnice, date de instanțe de același grad sau de grade deosebite, în una și aceeași pricină, între aceleași persoane, având aceeași calitate.

După cum se poate observa, cele două hotărâri nu au fost date în una și aceeași pricină și între aceleași persoane, având aceeași calitate, una fiind pronunțată într-o acțiune având ca obiect ieșire din indiviziune, iar alta într-o plângere împotriva încheierii de carte funciară.

Prin urmare, nu sunt îndeplinite condițiile revizuirii întemeiate pe dispozițiile art. 322 pct. 7 C.pr.civ.

Revizuirea nu poate constitui o modalitate deghizată pentru a provoca redeschiderea unei proceduri soluționate definitiv; simplul fapt că pot exista puncte de vedere diferite asupra aceluiași subiect, nu reprezintă un motiv suficient pentru rejudecarea unei cauze.

Recurenții fac vorbire în motivele de recurs de dreptul de proprietate, de expropriere și de imprescriptibilitatea acțiunii în prestație tabulară, aspecte de fond ce nu au nicio legătură cu revizuirea.

Pentru aceste considerente, în temeiul art. 304 pct. 9 și art. 312 alin. (1) C.pr.civ., se va respinge recursul ca nefondat. (Judecător Traian Dârjan)

6. Acțiune în restituirea prețului de piață al apartamentului cumpărat în temeiul Legii nr. 112/1995, ca urmare a constatării nulității contractului de vânzare-cumpărare. Data de la care curge termenul de prescripție

Curtea de Apel Cluj, Secția civilă, de muncă și asigurări sociale, pentru minori și familie, decizia nr. 3057 din 15 septembrie 2011

Prin sentința civilă nr. 12690/06.10.2010, a Judecătorei Cluj-Napoca, a fost admisă excepția prescripției dreptului la acțiune al reclamantei V.I.E., excepție invocată din oficiu de instanță, și în consecință, a fost respinsă cererea de chemare în judecată formulată de reclamanta V.I.E., în contradictoriu cu pârâțul Ministerul Finanțelor Publice, ca fiind prescrisă.

Pentru a pronunța această hotărâre, instanța a reținut că prin Decizia civilă nr. 573/2003 a Curții de Apel Cluj, pronunțată la data de 3 aprilie 2003 a fost admis recursul declarat de B.I., B.I. și B.L., modificându-se cotele de proprietate ale acestora, și au fost respinse recursurile formulate de către pârâții Consiiliul local al Municipiului Cluj-Napoca, V.I., R.C.I., S.V. și M.M., menținându-se dispoziția privind constatarea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare nr. 34210/08.04.1997.

Acțiunea formulată de către reclamantă este guvernată de dispozițiile Legii nr. 10/2001, lege care nu prevede o dispoziție specială privind prescripția dreptului la acțiune, astfel că în lipsa unei asemenea prevederi se aplică dispozițiile generale în materie de prescripție a dreptului de creanță, dispoziții cuprinse în Decretul nr. 167/1958, republicat.

Potrivit art. 50 ind. 1 din Legea nr. 10/2001, așa cum a fost introdus prin Legea nr. 1/2009, proprietarii ale căror contracte de vânzare-cumpărare, încheiate cu respectarea prevederilor Legii nr. 112/1995, cu modificările ulterioare, au fost desființate prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile au dreptul la restituirea prețului de piață al imobilelor, stabilit conform standardelor internaționale de evaluare.

Astfel, Legea nr. 1/2009 și implicit Legea nr. 10/2001, nu prevăd norme speciale de prescripție a dreptului la acțiune al persoanelor cărora li s-au desființat prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile contractele de vânzare-cumpărare încheiate în temeiul Legii nr. 112/1995, și nu cuprind nici prevederi cu privire la o eventuală repunere în termenul de prescripție.

Potrivit art. 3 din Decretul 167/1958, termenul de prescripție este de 3 ani, termenul începând să curgă de la data la care s-a născut dreptul la acțiune, drept care în prezenta cauză s-a născut de la data rămânerii irevocabile a hotărârii prin care s-a anulat contractul de vânzare-cumpărare nr. 34210/08.04.1997, respectiv la data pronunțării Deciziei 573/2003 a Curții de Apel Cluj, decizie opozabilă reclamantei care a fost parte în acea cauză, respectiv de la data de 3 aprilie 2003.

Faptul că ulterior dispozițiile Legii nr.10/2001 au fost modificate în sensul că în situația în care un contract de vânzare-cumpărare a fost desființat printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă, contract încheiat cu respectarea Legii nr.112/1995, are dreptul la restituirea valorii de circulație a imobilului, nu constituie momentul nașterii dreptului la acțiune al reclamantei, drept la acțiune care s-a născut la data la care hotărârea judecătorească prin care s-a constatat nulitatea absolută a contractului de vânzare-cumpărare a rămas irevocabilă. De asemenea modificarea acestei legi nu implică și o repunere automată a reclamantei înăuntrul termenului de prescripție.

Având în vedere termenul general de prescripție, raportat la data începerii acestuia, instanța a reținut că termenul de prescripție s-a împlinit la data de 3 aprilie 2006, iar acțiunea a fost înregistrată de către reclamantă doar la data de 24 februarie 2010.

Față de cele reținute, instanța a admis excepția prescripției dreptului la acțiune al reclamantei V.I.E., excepție invocată din oficiu de instanță, și în consecință a respins cererea de chemare în judecată formulată de reclamanta V.I.E. în contradictoriu cu pârâțul Ministerul Finanțelor Publice ca fiind prescrisă.

Prin decizia civilă nr. 218/8 mai 2011 a Tribunalului Cluj a fost respinsă excepția prescripției dreptului la acțiune și în consecință, a fost admis apelul declarat de reclamanta V.I.E. împotriva Sentinței civile nr. 12690/06.10.2010, a Judecătoriei Cluj-Napoca, care a fost anulată și s-a dispus trimiterea cauzei spre rejudecare primei instanțe, Judecătoria Cluj-Napoca.

Pentru a pronunța această decizie, tribunalul a reținut că instanța de fond a apreciat corect că Legea 10/2001 nu cuprinde norme speciale în ceea ce privește dreptul chiriașilor a căror contracte au fost desființate la restituirea prețului actualizat sau a prețului de piață al apartamentelor, astfel încât se aplică prevederile de drept comun în materie de prescripție, care sunt cuprinse în Decretul 1667/1958, iar potrivit dispozițiilor art. 7 alin 1 din Decretul 167/1958, prescripția începe să curgă de la data la care se naște dreptul la acțiune.

Potrivit art. 50¹ din Legea 10/2001, introdus prin Legea 1/2009, proprietarii ale căror contracte de vânzare-cumpărare, încheiate cu respectarea prevederilor Legii nr. 112/1995, cu modificările ulterioare, au fost desființate prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile au dreptul la restituirea prețului de piață al imobilelor, stabilit conform standardelor internaționale de evaluare.

Până la momentul modificării Legii 10/2001 prin Legea 1/2009, nu era reglementat legal dreptul foștilor chiriași la restituirea prețului de piață al apartamentelor, chiriașii fiind îndreptățiți doar la restituirea prețului actualizat al locuințelor. Aceasta înseamnă că dreptul foștilor chiriași la restituirea prețului de piață al apartamentelor s-a născut la data intrării în vigoarea Legii 1/2009.

Având în vedere dispozițiile art. 7 alin 1 din Decretul 158/1967, instanța de fond a apreciat greșit momentul de la care începe să curgă prescripția.

Raportat la data intrării în vigoarea a Legii 1/2009, dreptul la acțiune al reclamantei nu era prescris, astfel încât soluționarea acțiunii pe excepția prescripției este greșită.

În consecință, în temeiul art. art. 137 alin 1 Cod pr.civ, instanța a respins excepția prescripției și în temeiul art. 297 alin 1 teza a II-a Cod pr.civ. a admis apelul, anulând în întregime sentința atacată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare aceleiași instanțe în vederea soluționării pe fond a litigiului.

Împotriva acestei decizii a declarat recurs în termenul legal Ministerul Finanțelor Publice, solicitând modificarea deciziei atacate în sensul respingerii apelului formulat de reclamantă împotriva sentinței civile nr. 12690/6.10.2010 a Judecătoriei Cluj-Napoca.

În motivarea recursului întemeiat pe dispozițiile art. 304 pct. 7 și 9 Cod proc.civ., recurentul a arătat că dreptul la acțiune al reclamantei având ca obiect restituirea prețului de piață al imobilului în litigiu s-a născut la data rămânerii irevocabile a hotărârii prin care s-a anulat contractul de vânzare-cumpărare, respectiv la data pronunțării deciziei civile nr. 573/3.04.2003 a Curții de Apel Cluj.

Dreptul la acțiune întemeiat pe prev. art. 50 și 50¹ din Legea nr.10/2001, este consecința anulării contractelor de vânzare-cumpărare încheiate cu eludarea prev. Legii nr. 112/1995. Faptul că ulterior dispozițiile Legii nr.10/2001 au fost modificate prin Legea nr. 1/2009, nu constituie momentul nașterii dreptului la acțiune al reclamantei.

Examinând recursul declarat, prin prisma motivelor invocate, curtea apreciază că este întemeiat în parte, și în baza art.312 alin. 1 Cod proc.civ., urmează să-l admită în parte pentru următoarele considerente:

Prin decizia civilă nr. 573/3.04.2003 a Curții de Apel Cluj a fost admis recursul declarat de B.I., B.I., B.L. și respinse recursul declarat de pârâții Consiliul Local al municipiului Cluj-Napoca, V.I.E., R.C.I., S.V. și M.M., și în consecință, a fost menținută dispoziția privind constatarea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare nr. 34210/8.04.1997, încheiat de S.A., antecesoarea reclamantei, cu privire la apartamentul nr. 1, situat în Cluj-Napoca, str. R. nr. 30.

Dispozițiile art. 50 alin. 2 și 3 din Legea nr.10/2001 reglementează în favoarea chiriașilor ale căror contracte de vânzare-cumpărare, încheiate cu eludarea Legii nr. 112/1995, au fost desființate prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile, dreptul de a formula o cerere în pretenții împotriva Ministerului Finanțelor Publice, pentru restituirea prețului plătit, actualizat.

Reclamanta, în calitate de moștenitoare a fostei proprietare a apartamentului în litigiu a promovat o astfel de acțiune întemeiată pe dispozițiile legale invocate, acțiune soluționată irevocabil prin sentința civilă nr. 8210/2006, prin care acțiunea a fost admisă în parte, iar pârâtul Ministerul Finanțelor Publice a fost obligat să plătească reclamantei suma de 2.038.324 Rol reactualizată cu rata inflației, până la data introducerii acțiunii, 7 iunie 2006 și a fost respinsă cererea pentru obligarea pârâtului pentru restul pretențiilor până la concurența sumei de 26.15.621 Rol, reprezentând prețul de cumpărare și dobânda aferentă imobilului obiect al contractului de vânzare-cumpărare nr. 34210/1997, ca urmare a prescripției dreptului la acțiune.

Având în vedere sentința civilă nr. 8210/7.11.2006 ale cărei dispoziții au fost reținute în alineatul precedent, în baza art. 137 alin. 1 Cod proc.civ. curtea va admite excepția inadmisibilității acțiunii cu privire la suma reprezentând prețul actualizat achitat pentru imobilul în litigiu și în consecință, va respinge acțiunea ca inadmisibilă în limita sumei reprezentând prețul actualizat achitat în temeiul contractului de vânzare-cumpărare.

Potrivit art. 50¹ din Legea nr.10/2001, introdus prin Legea nr. 1/2009, proprietarii ale căror contracte de vânzare-cumpărare încheiate cu respectarea prevederilor Legii nr. 112/1995, cu modificările ulterioare au fost desființate prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile, au dreptul la restituirea prețului de piață al imobilelor stabilit conform standardelor internaționale de evaluare.

Rezultă așadar că, până la modificarea Legii nr.10/2001, prin Legea nr. 1/2009 nu era reglementat legal dreptul foștilor chiriași la restituirea prețului de piață al apartamentelor, chiriașii fiind îndreptățiți doar la restituirea prețului actualizat al apartamentului, ceea ce înseamnă că, dreptul foștilor chiriași la restituirea prețului de piață al apartamentelor s-a născut la data intrării în vigoare a Legii nr. 1/2009.

Art. 7 alin. 1 din Decretul nr. 167/1958 prevede că prescripția începe să curgă de la data la care se naște dreptul la acțiune, acest drept la restituirea prețului de piață fiind născut la data intrării în vigoare a Legii nr. 1/2009, astfel că legal a reținut instanța de apel cu privire la cererea de restituire a prețului reprezentând valoarea de piață a imobilului în litigiu că acțiunea nu este prescrisă.

În consecință, în baza art. 304 pct. 9, art. 312 alin. 1 Cod proc.civ., curtea va admite în parte recursul declarat de pârât și în consecință, va modifica decizia atacată în sensul că, în baza art. 297 alin. 1 Teza II Cod proc.civ., va admite în parte apelul declarat de reclamantă, va anula sentința atacată și va dispune trimiterea cauzei spre rejudecare primei instanțe pentru pretențiile reprezentând valoarea de piață a imobilului în litigiu, din care va fi exclusă suma reprezentând prețul actualizat achitat în temeiul contractului de vânzare-cumpărare. (Judecător Ana Ionescu)

7. Ordonanță președințială. Suspendarea executării deciziei de recalculare a pensiei. Respingere

Curtea de Apel Cluj, Secția civilă, de muncă și asigurări sociale, pentru minori și familie, decizia nr. 3041 din 14 septembrie 2011

Prin sentința civilă nr. 3141 din 23 iunie 2011 pronunțată de Tribunalul Cluj s-a respins cererea de ordonanță președințială formulată de către reclamantul C.E. în contradictoriu cu pârâta CASA JUDEȚEANĂ DE PENSII CLUJ, având ca obiect suspendarea executării deciziei de pensie emisă în temeiul Legii nr. 119/2010 și repunerea în plată a deciziei privind pensia de serviciu acordată în temeiul Legii nr. 223/2007.

S-a luat act că reclamantul a renunțat la judecarea acțiunii în contradictoriu cu pârâta Casa de Pensii a Municipiului București.

Pentru a pronunța această soluție, s-a reținut că prin Decizia nr. 23482/01.09.2010 emisă de pârâta Casa de Pensii Cluj s-a stabilit în favoarea reclamantului pensia pentru limită de vârstă în cuantum de 1.521 lei în temeiul art. 3 din Legea nr. 119/2010.

Împotriva acestei ultime decizii reclamantul a formulat contestație întemeiată pe dispozițiile art. 87 din Legea nr. 19/2000, înregistrată pe rolul Tribunalului București - Secția a VIII-a Conflicte de Muncă și Asigurări Sociale sub nr.xxx/3/2010, iar prin prezenta cerere solicită suspendarea executării Deciziei nr. 23482/01.09.2010 până la soluționarea irevocabilă a contestației.

În primul rând, s-a constatat că dreptul asigurărilor sociale nu reglementează nici o procedură specială de suspendare a executării deciziilor de pensionare.

Verificând cererea prin prisma cerințelor legale impuse de art. 581 C.proc.civ. instanța a apreciat că nu este admisibilă și a respins-o deoarece reclamantul nu a făcut însă în nici un fel dovada susținerilor sale, cu toate că sarcina probei îi incumba.

Prejudiciul cauzat reclamantului prin reducerea cuantumului pensiei este unul patrimonial, cuantificabil și se poate, deci, repara, obținerea unei soluții favorabile în contestația împotriva deciziei de recalculare implicând și obligarea pârâtei la calcularea și la plata retroactivă a prejudiciului produs, reprezentând diferența dintre pensia inițială și cea recalculeată.

Împotriva acestei hotărâri a declarat recurs reclamantul C.E. prin care a solicitat modificarea sentinței și pe cale de consecință admiterea cererii de ordonanță președințială.

În motivare, s-a arătat că deși Legea nr. 119/2010 a fost declarată constituțională, aceasta nu este nici comunitară și nici europeană, deoarece conține prevederi ce contravin dispozițiilor art. 11, 20(2) și art. 148 alin. 2 din Constituție, precum și ale Tratatului de la Lisabona, Protocolului nr. 1 adițional la Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a libertăților Fundamentale, Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a libertăților Fundamentale, Carta Europeană a Drepturilor Fundamentale, în cauză se aplică cu prioritate dispozițiile art.151 și 155 din Tratatul de la Lisabona, art.1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a libertăților Fundamentale și art. 6, 14 și 17 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a libertăților Fundamentale, art.17 și 21 din Carta Europeană a Drepturilor Fundamentale, precum și prevederile art. 155 lit. d și t art. 159, art. 87 și respectiv, art. 180 alin. 7 din Legea nr. 19 din 2000 privind sistemul public de pensii și art. 581 C.proc.civ.

Prevederile art. 48-51 din Legea nr.223 din 2007 în baza căreia s-a acordat pensia de serviciu au fost în vigoare până la data de 31.12.2010.

În speța sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a ordonanței președințiale, referitoare la urgenta, paguba iminentă, vremenicia soluției și nerejedecarea fondului cauzei, astfel cum sunt acestea reglementate de art. 581 C.proc.civ. Potrivit art. 180 alin. (7) din Legea nr.19/2000 stabilește că, dacă prin schimbarea sistemului de calcul al pensiei rezultă un cuantum mai mic al acesteia, "se păstrează în plată cuantumul avantajos". De asemenea, prin art. 7 din Legea nr. 119 din 2010 s-a statuat ca "Procedura de stabilire, plata, suspendare, recalculare, încetare și contestare a pensiilor recalculate potrivit prezentei legi este cea prevăzută de Legea nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare".

Curtea de Justiție a Comunităților Europene a decis că instanțele naționale sesizate cu un potențial conflict între norme din dreptul intern și norme din dreptul comunitar au obligația de a înlătura de la aplicare pe cele din dreptul intern și de a da sistematic prioritate celor izvorâte din dreptul comunitar. Astfel, chiar dacă norma internă ar fi conformă prevederilor Constituționale, ea este inaplicabilă pe plan intern din punctul de vedere al reglementărilor comunitare. În mai multe cauze, dintre care menționează: Gaygusuz contra Austriei -1996, Stubbings ș.a. contra Marii Britanii - 1996, Andrejeva contra Letoniei - 2009 și Muller contra Austriei - 1974, Curtea Europeană a Drepturilor Omului cu privire la pensii de serviciu - a statuat că pensia constituie un drept patrimonial în sensul art. 1 din Protocolul adițional la Convenție, iar recalcularea acesteia în minus constituie o încălcare a acestui drept câștigat. De asemenea, prin aceleași decizii, s-a arătat că "o reducere substanțială a nivelului pensiei ar putea fi considerată ca afectând substanța dreptului de proprietate și chiar însuși a dreptului de a rămâne beneficiar al sistemului de asigurări la bătrânețe".

Pensia de serviciu obținută de reclamant reprezintă proprietatea sa, acest drept fiindu-i protejat prin Art. 1 din Protocolul adițional nr. 1 la Convenție, care stipulează că "Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale".

Cu privire la fondul cauzei: potrivit dispozițiilor art. 581 alin. 1 din Codul de procedură civilă, instanța va putea să ordone măsuri vremelnice în cazuri grabnice, pentru păstrarea unui drept care s-ar păgubi prin întârziere, pentru prevenirea unei pagube iminente și care nu s-ar putea repara, precum și pentru înlăturarea piedicilor ce s-ar ivi cu prilejul unei executări.

Astfel, condițiile stipulate în art. 581 din Codul de procedură civilă sunt pe deplin îndeplinite.

Urgenta, se datorează în special reducerii excesive, în medie cu 90% a cuantumului pensiei de serviciu de care a beneficiat în perioada 2007-2010, recalcularea pensiei de serviciu și diminuarea acesteia punându-l într-o situație patrimonială insurmontabilă, de a nu mai avea mijloacele necesare traiului și de a se întreține, de a achita cheltuielile strict necesare lunare privind tratamentul medical, achiziționarea medicamentelor, plata facturilor pentru utilități (gaze, apă, lumină, telefon ș.a.),

Prin menținerea deciziei emise în baza legii nr.119 din 2010 și a HG nr.737 din 2010 exista riscul de a ni se produce atât subsemnatului cât și familiei mele, o paguba iminentă și care nu ar putea fi reparată decât mult mai târziu, prejudiciu integral fiind realmente ireparabil.

În ceea ce privește vremelnicia soluției, arată că suspendarea deciziei de recalculare operează numai pentru perioada 01.09.2010-01.08.2011.

Cu privire la neprejudicarea fondului cauzei, precizează ca în speță se impune numai un examen sumar pentru a se stabili dacă există aparenta de drept și dacă justific un interes legitim pentru a se menține o anumită stare de fapt sau de drept.

Prin urmare este mai mult decât evident că rezolvarea acestei situații complexe reclamă deplină urgență, neexistând posibilitatea vreunei amânări cât timp plățile lunare de efectuat au caracter succesiv și nu pot fi în vreun fel evitate sau măcar întrerupte.

Deși s-a dispus de către Curțile de Apel, prin mai multe sentințe suspendarea și anularea de îndată a prevederilor HG nr. 737/2010 aceste sentințe nu au fost puse în executare de către Statul Român prin instituțiile sale.

ÎCCJ prin decizia nr. 38 din 7 ianuarie 2011 pronunțată în dosarul nr. 1371/33/2010 a arătat că "din punct de vedere legal, este echitabil ca actul administrativ suspendat să nu producă efecte asupra celor vizați" și că "suspendarea actelor juridice reprezintă operațiunea de întrerupere vremelnică a efectelor acestora, ca și cum actul dispăre din circuitul juridic, deși, formal juridic, el există.

Prin OUG nr. 59 din 30 iunie 2011 pentru stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor prevăzute s-a abrogat HG nr. 737 din 2010 și s-a decis de către Guvern că "se impune instituirea unei etape de revizuire a cuantumului pensiilor cu respectarea principiului contributivității și egalității, scopul fiind acela de a stabili în mod just și echitabil drepturile de pensie pe care persoanele vizate de prezenta ordonanță de urgență sunt îndreptățite să le primească, astfel încât acestea să aibă posibilitatea să identifice și să depună la casele teritoriale de pensii toate documentele doveditoare ale veniturilor realizate pe parcursul întregii activități profesionale".

Analizând actele dosarului prin prisma motivelor de recurs invocate, Curtea reține următoarele:

Prin demersul juridic dedus judecății, reclamantul a solicitat suspendarea în temeiul dispozițiilor art. 581 - 582 C.pr.civ. a executării deciziei privind recalcularea pensiei de serviciu, până la soluționarea irevocabilă a contestației înregistrate pe rolul Tribunalului Cluj, având ca obiect anularea acestei decizii.

Potrivit dispozițiilor art. 581 C.pr.civ., instanța va putea să ordone măsuri vremelnice în cazuri grabnice, pentru păstrarea unui drept care s-ar păgubi prin întârziere, pentru prevenirea unei pagube iminente și care nu s-ar putea repara, precum și pentru înlăturarea piedicilor ce s-ar ivi cu prilejul unei executări.

Așadar, pentru admisibilitatea ordonanței președințiale se cer a fi întrunite următoarele trei condiții: urgența, cerința ca măsura luată să aibă caracter vremelnic și condiția de a nu prejudeca fondul cauzei.

Curtea reține că în speță nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile prevăzute de dispozițiile art. 581 al. 1 C.pr.civ., care să justifice cererea reclamantului, în ceea ce privește urgența, astfel că cererea de suspendare a deciziei de recalculare a pensiei formulată pe această cale nu este întemeiată.

În cauză, reclamantul a apreciat că este justificată condiția urgenței, susținând că prin reducerea excesivă a pensiei este pus în situația de a nu mai avea mijloacele necesare traiului și de a se întreține.

Însă, posibilitatea instituită de dispozițiile art. 581 Cod procedura civilă nu exonerează reclamantul de obligația de a-și dovedi susținerile în fata instanței, conform art. 1169 Cod civil.

Curtea apreciază că depunerea în probațiune a deciziei, prin care într-adevăr s-a diminuat pensia de serviciu, nu este de natură să se circumscrie condiției urgenței, în lipsa coroborării cu alte mijloace de probă.

Ținând cont de situația particulară a reclamantului, a cărui pensie s-a redus începând cu data de 01.09.2010 de la 4.699 lei la 1.521 lei, și având în vedere și sumele necesare asigurării nevoilor minime de întreținere și subzistență, chiar dacă se constată o diminuare semnificativă a cuantumului pensiei reclamantului, totuși, nu se poate vorbi de punerea acestuia în imposibilitatea de a-și asigura un minim necesar în ceea ce privește mijloacele de existență.

Astfel, simplul fapt al recalculării pensiei de serviciu, nu este de natură a-i produce reclamantului o pagubă iminentă și care nu s-ar putea repara în viitor și nici nu dovedește urgența care să justifice luarea unei măsuri cu caracter provizoriu, pe calea ordonanței președințiale.

Este adevărat că sunt situații în care urgența se presupune până la dovada contrară, însă în acele situații „urgența” este apreciată chiar de către legiuitor (art. 280 Cod de procedură civilă, privind cererea pentru suspendarea executării vremelnice), însă în cauza dedusă judecății nu este incidentă nici o normă legală care să justifice o astfel de concluzie.

Pentru a justifica temeinicia cererii, recurentul s-a raportat la deciziile pronunțate de către alte instanțe naționale, însă acestea în actuala reglementare, nu constituie izvor de drept. De asemenea, aceasta a făcut referire la dispozițiile Convenției Europene a Drepturilor Omului, însă aceste critici aduse deciziei de recalculare țin de fondul cauzei și nu pot face obiectul cenzurii instanței în cadrul acestei proceduri speciale.

Reținând că legiuitorul condiționează admisibilitatea ordonanței președințiale de îndeplinirea cumulativă a celor trei cerințe mai sus menționate și constatând că în circumstanțele cauzei cerința urgenței nu este îndeplinită, Curtea apreciază că nu se mai impune analizarea celorlalte două condiții.

Ținând seama de aceste considerente, se constată că soluția pronunțată de tribunal este legală, astfel că în temeiul art. 312 alin. 1 C.proc.civ. raportat la art. 582 C.proc.civ., Curtea va respinge ca nefondat recursul reclamantului. (Judecător Sergiu-Cătălin Boboș)

8. Recurs declarat de avocat în numele părții, fără împuternicire avocațială. Nulitate

Curtea de Apel Cluj, Secția civilă, de muncă și asigurări sociale, pentru minori și familie, decizia nr. 2805 din 05 septembrie 2011

Prin sentința civilă nr.325 din 15.02.2011, pronunțată de Tribunalul Maramureș, a fost admisă acțiunea formulată de reclamantul V.L. în contradictoriu cu pârâții SC SRL și Inspectoratul Teritorial de Muncă Maramureș.

S-a constatat că reclamantul V.L. a avut calitatea de angajat al pârâtei SC K.C. SRL în perioada 15.04.2010 – 21.06.2010.

A fost obligată pârâta SC K.C. SRL să întocmească în formă scrisă contractul individual de muncă pentru perioada 15.04.2010 – 21.06.2010 și să înscrie perioada lucrată în carnetul de muncă al reclamantului.

A fost obligată pârâta SC K.C. SRL să achite obligațiile privind fondul de asigurări sociale și fondul pentru plata ajutorului de șomaj pentru perioada 15.04.2010 – 21.06.2010.

A fost obligată pârâta SC K.C. SRL la plata către reclamant a drepturilor salariale restante, în cuantum de 300 lei.

A fost obligată pârâta SC K.C. SRL la plata către reclamant a sumei de 1240 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut că din depoziția martorului H.S., rezultă că reclamantul V.L. a prestat muncă pentru pârâta SC K.C. SRL în perioada aprilie – iunie 2010, în calitate de muncitor, pentru un salariu tarifar orar de 6 lei pe oră.

Pârâta nu a încheiat un contract individual de muncă în formă scrisă, cu toate că s-a obligat să înscrie perioada lucrată în carnetul de muncă al reclamantului.

Potrivit declarației aceluiși martor, pârâta a achitat reclamantului drepturile salariale aferente lunilor aprilie și mai 2010, rămânând o restanță de aproximativ 300 lei pentru luna iunie 2010.

În conformitate cu dispozițiile art. 16 din Codul muncii, contractul individual de muncă se încheie în baza consimțământului părților, în formă scrisă, în limba română, iar obligația întocmirii revine angajatorului.

În situația în care contractul individual de muncă nu a fost încheiat în formă scrisă, se prezumă că a fost încheiat pe o durată nedeterminată, iar părțile pot face dovada prevederilor contractuale și a prestațiilor efectuate prin orice alt mijloc de probă.

Controlul efectuat de Inspectoratul Teritorial de Muncă Maramureș, invocat de pârâta în cuprinsul întâmpinării, cu toate că vizează perioada mai 2010 - august 2010, a fost realizat în luna septembrie 2010, ulterior încetării activității de către reclamant.

Constatăriile procesului-verbal de contravenție nr. 26072 din 27.09.2010 nu sunt obligatorii pentru instanță, care a analizat coroborat toate probele administrate în cauză.

Potrivit art. 40 alin. 2 lit. f) din Codul muncii, angajatorul are obligația să plătească toate contribuțiile și impozitele aflate în sarcina sa, precum și să rețină și să vireze contribuțiile și impozitele datorate de salariați, în condițiile legii.

Calculul și plata contribuției de asigurări sociale datorate de asigurații care își desfășoară activitatea pe bază de contract individual de muncă se face lunar de către angajator.

În același sens sunt și dispozițiile Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății.

Pârâta nu a făcut dovada plății drepturilor salariale solicitate către reclamant și nici a contribuțiilor aferente pentru perioada 15.04.2010 – 21.06.2010, cu toate că sarcina probei îi incumbă, potrivit art. 287 din Codul muncii.

Raportat la considerentele mai sus-expuse, tribunalul a apreciat acțiunea formulată ca fiind întemeiată și, în consecință, o va admite.

În baza art. 16 alin. 1 și 2 din Codul muncii, instanța a constatat că reclamantul V.L. a avut calitatea de angajat al pârâtei SC K.C. SRL în perioada 15.04.2010 – 21.06.2010 și a obligat pârâta SC K.C. SRL să întocmească în formă scrisă contractul individual de muncă pentru perioada 15.04.2010 – 21.06.2010 și să înscrie perioada lucrată în carnetul de muncă al reclamantului.

Conform art. 40 alin. 2 lit. f) din Codul muncii, instanța a obligat pârâta SC K.C. SRL să achite obligațiile privind fondul de asigurări sociale și fondul pentru plata ajutorului de șomaj pentru perioada 15.04.2010 – 21.06.2010.

În baza art. 40 alin 2 lit. c), art. 161, art. 163, art. 287 din Codul muncii, instanța a obligat pârâta SC K.C. SRL la plata către reclamant a drepturilor salariale restante, în cuantum de 300 lei.

În baza art. 274 alin. 1 Cod procedură civilă, reținând că a căzut în pretenții, fiind în culpă procesuală, instanța a obligat pârâta SC K.C. SRL la plata către reclamant a sumei de 1240 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, reprezentând onorariu avocat, conform chitanței nr. 4191889 din 8.02.2011 și facturii fiscale nr. 12 din 8.02.2011, depuse la dosar fond.

Împotriva acestei hotărâri, pârâta S.C. K.C. SRL prin avocat C.Z. a declarat recurs prin care a solicitat modificarea sentinței în sensul respingerii acțiunii prezentând motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază.

Reclamantul V.L. a depus întâmpinare prin care a solicitat respingerea recursului ca nefundat și obligarea pârâtei la plata cheltuielilor de judecată, iar la termenul din 4 iulie 2011 a invocat excepția lipsei dovezii calității de reprezentant a d-nului avocat C.Z.

Examinând hotărârea în raport de excepția invocată, Curtea de Apel constată următoarele:

Prezentul recurs a fost declarat în numele pârâtei S.C. K.C. SRL de d-nul avocat C.Z. care a reprezentat această parte în fața primei instanțe, Tribunalul Maramureș.

Or, deși d-nul avocat C.Z. a semnat recursul declarat în numele pârâtei, nu a justificat prin împuternicire avocațială dreptul de a reprezenta partea în fața Curții de Apel Cluj.

Astfel, împuternicirea acordată avocatului în dosarul de fond îi permite acestuia să asiste și să reprezinte partea în fața Tribunalului Maramureș, nu și în fața instanței de recurs.

Chiar dacă în conformitate cu dispozițiile art.69 alin.2 C.pr.civ., avocatul care a reprezentat partea în fața primei instanțe poate să exercite fără împuternicire în acest sens, calea de atac împotriva hotărârii date, acest act de conservare menit să păstreze dreptul la exercitarea căii de atac trebuie însușit de către parte, deoarece nu se încadrează în limitele mandatului acordat avocatului.

Or, în speță, pârâta nu și-a însușit calea de atac declarată de avocatul său de la fond deși a fost citată în acest sens, ceea ce atrage incidența excepției lipsei dovezii calității de reprezentant conform art.161 alin.1 C.pr.civ.

Pentru considerentele expuse anterior, Curtea de Apel în temeiul art.161 alin.1 C.pr.civ., va anula ca efect al admiterii excepției lipsei dovezii calității de reprezentant, recursul declarat de pârâta S.C. K.C. SRL, care în temeiul art.274 C.pr.civ. va fi obligată la plata către intimatul reclamant a sumei de 1240 lei, cheltuieli de judecată în recurs reprezentând onorariu de avocat (fila 37). (Judecător Sergiu Diaconescu)

9. Taxe judiciare de timbru. Citarea apelantului fără mențiunea achitării taxei judiciare de timbru. Anularea apelului ca netimbrat. Nelegalitate

Curtea de Apel Cluj, Secția civilă, de muncă și asigurări sociale, pentru minori și familie, decizia nr. 2861 din 7 septembrie 2011

Prin sentința civilă nr. 353/8.02.2011, pronunțată de Judecătoria Sighetu Marmației a fost admisă în parte acțiunea civilă formulată de reclamantii M.M. și M.V., împotriva pârâților M.G., C.A., B.M..

S-a constatat că masa succesorală rămasă după defuncta M.M. decedată la data de 22 august 2005, se compune din teren reconstituit prin titlul de proprietate nr. 40338/87 individualizat după cum urmează: 1. teren în suprafață de 6753 mp în locul numit „Pe Rât”; 2. teren în suprafață de 5250 mp în locul numit „Cioncaș”; 3. teren în suprafață de 1 ha și 1250 mp în locul numit „Poienița”; 4. teren în suprafață de 1 ha și 5089 mp în locul numit „Purcăreț”; 5. teren în suprafață de 3822 mp în locul numit „Pe Urzici”; 6. teren în suprafață de 2168 mp în locul numit „Str. Valea Hotarului”;

S-a constatat că moștenitorii defunctei M.M. sunt reclamanții în calitate de nepoți, fiii defunctului M.V., în cotă de 1/3 parte din masa succesorală; M.G. în calitate de fiu, în cota de 1/3 parte din masa succesorală; C.A., în calitate de fiică, în cota de 1/3 parte din masa succesorală.

S-a dispus suplimentarea certificatului de moștenitor nr. 6 din data de 25 ianuarie 2007, eliberat după defunctul M.V., decedat la data de 30 iulie 2006, cu cota de 1/3 parte din 1. teren în suprafață de 6753 mp în locul numit „Pe Rât”; 2. teren în suprafață de 5250 mp în locul numit „Cioncaș”; 3. teren în suprafață de 1 ha și 1250 mp în locul numit „Poienița”; 4. teren în suprafață de 1 ha și 5089 mp în locul numit „Purcăreț”; 5. teren în suprafață de 3822 mp în locul numit „Pe Urzici”; 6. teren în suprafață de 2168 mp în locul numit „Str. Valea Hotarului”;

S-a dispus ieșirea părților din indiviziune.

S-a atribuit reclamanților lotul în valoare totală de 59.601 lei, format din terenul situat în Valea Hotarului în suprafață de 1113 mp și terenul din locul numit „Pe Urzici” în suprafață de 1391 mp, urmând a plăti cu titlu de sultă pârâtei C.A. suma de 3549 lei.

S-a atribuit pârâtului M.G. lotul în valoare totală de 77612 lei, format din terenul din locul numit „Pe Rât” în suprafață de 6753 mp și terenul în suprafață de 461 mp din Valea Hotarului, urmând a plăti cu titlu de sultă pârâtei C.A. suma de 21.559 lei.

S-a atribuit pârâtei C.A. lotul în valoare totală de 30.943 lei, format din terenul din locul numit „Pe Urzici” în suprafață de 1042 mp și de 1391 mp, terenul din locul numit „Purcăreț” în suprafață de 1,5089 ha, terenul din locul numit „Poienița” în suprafață de 1,1250 ha, terenul din locul numit „Cioncaș” în suprafață de 5250 mp, urmând a primi cu titlu de sultă de la reclamanți suma de 3549 lei și de la pârât suma de 21.559 lei.

S-a dispus înscrierea în cartea funciară a dreptului de proprietate al reclamanților în indiviziune, cu titlu de moștenire și partaj.

Au fost obligați pârâții M.G. și C.A. să plătească reclamanților cheltuieli de judecată în cuantum de câte 562 lei fiecare.

Pentru a pronunța această sentință, Judecătoria Sighetu Marmăției a reținut că prin titlul de proprietate nr. 40338/87 din 21.11.1995 s-a reconstituit în favoarea defunctei M.M., dreptul de proprietate asupra suprafeței de 5 ha și 0901 mp teren.

Prin încheierea CF nr. 2713-2714/2000 s-a înscris dreptul de proprietate al defunctei în cartea funciară doar cu privire la o parte din terenurile cuprinse în titlul de proprietate, respectiv 3489 mp

Conform certificatului de deces, M.M. a decedat la data de 22 august 2005, moștenitorii acesteia fiind M.V., M.G. și C.A..

Conform certificatului de deces, M.V. a decedat la data de 31 iulie 2006, iar potrivit certificatului de moștenitor nr. 6/25 ianuarie 2007, după la dosar, moștenitorii acestuia sunt M.M. și M.V., reclamanții, stabilindu-se și masa succesorală rămasă după acesta.

Pârâta B.A. este mama reclamanților, chemată în judecată pentru opozabilitate, fiind proprietar tabular asupra cotei de 1/2 parte din construcțiile situate pe terenul defunctei M.M., potrivit C.F. 21104 Sighetu Marmăției, nr. topo 6552/5331/2/1, în suprafață de 113 mp.

Prin contractul de vânzare cumpărare, datat 28 februarie 2002 I.I. a vândut defunctei M.M., terenul situat în locul numit „Între Calea Ferată și Dig”, în suprafață de 0,14 ha.

Prin contractul de vânzare-cumpărare imobiliar autentificat sub nr. 1046/9 aprilie 2002, M.M. a vândut cumpărătoarei M.F.C., terenul arabil în suprafață totală de 1438 mp, situat în extravilanul mun. Sighetu Marmăției în locul denumit „La Solarii” sau „Bariera”, teren care a fost înscris în C.F. 15291 Sighetu Marmăției, nr. topo 7062/1 pe numele cumpărătoarei.

În cauză a fost efectuată o expertiză, prin care au fost identificate terenurile și evaluate, din concluziile căreia rezultă că terenul în suprafață de 5942 mp din locul numit „La Solarii” este înscris în C.F. 15291 nr. topo comasat 7062, cu suprafața de 5942 mp, proprietar fiind M.M., defuncta.

Ulterior, două parcele a câte 2252 mp sunt vândute de către defunctă, iar nr. topp 7062/1 în suprafață de 1438 mp este atribuit lui M.V., tatăl reclamanților.

Prin contractul de vânzare-cumpărare imobiliar autentificat sub nr. 1046/9 aprilie 2002, M.F.C. devine proprietar tabular alături de soțul său asupra întregului teren înscris în C.F. 15291 Sighetu Marmăției și care a aparținut defunctei M.M.

Având în vedere aceste aspecte instanța a constatat că terenul din locul numit „La Solarii” nu a existat în patrimoniul defunctei la data decesului, astfel că nu a fost inclus la partaj.

Cu actele de stare civilă s-a dovedit calitatea de moștenitori a părinților M.G. și C.A., în calitate de fii, și a reclamanților, în calitate de fii ai defunctului M.V., fiul lui M.M. și fratele părinților, astfel că s-a constatat o cotă de 1/3 parte, instanța dispunând ieșirea din indiviziune și înscrierea în cartea funciară a dreptului de proprietate al reclamanților în indiviziune.

Lotul pentru fiecare valorează 56.052 lei și, în funcție de folosința și solicitările părților, instanța a atribuit reclamanților terenul situat în Valea Hotarului în suprafață de 1113 mp și terenul din locul numit „Pe Urzici ” în suprafață de 1391 mp, lot în valoare totală de 59.601 lei, urmând a da sultă pârâtei C.A. 3549 lei.

Pârâtului M.G. i s-au atribuit terenurile din locul numit „Pe Rât” în suprafață de 6753 mp și suprafața de 461 mp din Valea Hotarului, lot în valoare totală de 77612 lei, urmând a da sultă pârâtei C.A. 21.559 lei.

Pârâtei C.A. i s-au atribuit terenurile din locul numit „Pe Urzici ” în suprafață de 1042 mp, locul numit „Pe Urzici ” 1391 mp, locul numit „Purcăreț” 1,5089 ha, locul numit „Poenița” 1,1250 ha și locul numit „Cioncaș” 5250 mp, lot în valoare totală de 30.943 lei, urmând a primi sultă de la reclamanți 3549 lei și de la pârât 21.559 lei.

În temeiul disp. art. 277 C.pr.civ., au fost obligați pârâții M.G. și C.A. să plătească reclamanților cheltuieli de judecată în cuantum de câte 562 lei fiecare, proporțional cu cota acestora de 1/3 parte.

Prin decizia civilă nr. 96/A/28.04.2011 a Tribunalului Maramureș a fost anulat ca netimbrat apelul declarat de apelanții M.M. și M.V., împotriva sentinței civile nr. 353 din data de 8 februarie 2011, pronunțată de Judecătoria Sighetu Marmăției în dosarul nr. 1357/307/2008.

Pentru a pronunța această decizie, tribunalul a reținut:

Apelanții M.M. și M.V. au fost citați cu mențiunea să achite taxa judiciară de timbru în cuantum de 10 lei pentru cererea de apel și timbru judiciar în sumă de 01,5 lei.

Apelanții nu s-au prezentat în fața instanței de judecată și nu au făcut dovada achitării taxei judiciare de timbru al cărei cuantum li s-a comunicat în cuprinsul citației de la fila 7 din dosar.

În ședința publică din 28.04.2010, tribunalul a invocat din oficiu excepția de netimbrare a cererii de apel.

În conformitate cu dispozițiile art.11 din Legea 146/24.07.1997 privind taxele judiciare de timbru cu modificările ulterioare, alin. 1, „cererile pentru exercitarea apelului sau recursului împotriva hotărârilor judecătorești se taxează cu 50% din taxa datorată pentru cererea sau acțiunea neevaluabilă în bani, soluționată de prima instanță, respectiv „taxa datorată la suma contestată, în cazul cererilor și acțiunilor evaluabile în bani”.

Potrivit dispozițiilor art. 11 din Legea nr. 146/1997, instanța de judecată a fixat taxa judiciară de timbru în cuantum de 10 lei și a comunicat prin citație apelantului M.V. obligația achitării acestei taxe judiciare de timbru și sancțiunea în caz de neconformare.

Apelanții nu a făcut dovada achitării taxei judiciare de timbru.

În conformitate cu dispozițiile art. 20 alin. 3 din Legea nr. 146/1997 cu modificările ulterioare: „neîndeplinirea obligației de plată până la termenul stabilit se sancționează cu anularea acțiunii sau a cererii”.

Raportat la considerentele mai sus expuse, în baza art. 20 alin. 3 din Legea nr. 146/1997, tribunalul a anulat apelul declarat de către apelanții M.M. și M.V. ca netimbrat.

Împotriva acestei decizii au declarat recurs reclamanții M.M. și M.V., precum și pârâta B.M..

Prin recursul declarat de reclamanta M.M., aceasta a solicitat casarea deciziei și trimiterea cauzei spre judecarea apelului, invocând următoarele motive:

Pentru primul termen de judecată în fața instanței de apel dovada de îndeplinire a procedurii de citare s-a realizat prin afișare, iar citația nu conține mențiunea referitoare la obligația stabilită în sarcina părții de a achita taxa judiciară de timbru în cuantumul fixat de instanță și nici cea privind sancțiunea în caz de neachitare.

Astfel, au fost nesocotite dispozițiile art. 36 alin. 1 și 2 din Legea nr. 146/1997, prin anularea apelului ca netimbrat, aducându-se o atingere gravă dreptului apelantei la un proces echitabil.

Prin recursul promovat de reclamantul M.V., acesta a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei și trimiterea cauzei spre rejudecare instanței de apel, invocând următoarele motive:

Pentru primul termen de judecată în fața instanței de apel reclamantul a fost citat cu mențiunea de a achita taxa judiciară de timbru în cuantum de 10 lei, fără însă a se preciza sancțiunea aplicabilă în cazul neîndeplinirii obligației, iar procedura de citare s-a îndeplinit prin afișare.

Reclamantul nu a fost prezent la primul termen de judecată, iar instanța, procedând la anularea apelului ca netimbrat a încălcat dispozițiile art. 36 din Legea nr. 146/1997, din perspectiva respectării dreptului la un proces echitabil, întrucât reclamantului nu i s-a adus la cunoștință sancțiunea aplicabilă în cazul în care nu achită taxa judiciară de timbru stabilită în sarcina sa.

Prin recursul promovat de către pârâta B.M., aceasta a solicitat casarea deciziei și trimiterea cauzei spre rejudecare, pentru următoarele considerente:

În fața primei instanțe pârâta a avut domiciliul procesual ales, fiind citată pe tot parcursul procesului la acesta.

Pentru primul termen de judecată pârâta a fost citată la altă adresă decât cea pe care a arătat-o ca fiind domiciliul procesual ales, astfel încât nu a avut posibilitatea de a lua la cunoștință termenul de judecată și nu s-a prezentat în instanță.

Hotărârea pronunțată de prima instanță nu i-a fost comunicată la domiciliul procesual ales, îngrădindu-i astfel exercitarea procedurale, precum și dreptul la un proces echitabil.

Analizând recursurile formulate prin prisma motivelor invocate, curtea constată că acestea sunt fondate, urmând a fi admise pentru următoarele considerente:

Verificând actele din dosarul de apel, reiese că toate susținerile invocate în recurs de către cei trei recurenți sunt reale.

Astfel, reclamanta M.M., apelantă în cauză, a fost citată pentru termenul de judecată din 28.04.2011 în fața Tribunalului Maramureș, fără ca pe citație să se menționeze obligația stabilită în sarcina sa, aceea de a achita taxa judiciară de timbru în sumă de 10 lei și timbru judiciar în sumă de 0,15 lei, încălcându-se astfel prevederile art. 88 alin. 1 pct. 5² Cod proc.civ., art. 20 alin. 2 din Legea nr. 146/1997, potrivit căruia instanța va pune în vedere petentului să achite suma datorată cu titlu de taxă judiciară de timbru până la primul termen de judecată, precum și art. 36 alin. 1 și 2 din Ordinul M.J. nr. 760/C/1999.

Anulând apelul ca netimbrat la termenul de judecată din 28.04.2011, cu încălcarea dispozițiilor legale anterior evocate, s-a încălcat dreptul reclamantei la un proces echitabil din perspectiva imperativelor echității impuse de art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care, implicit, statuează obligația de a comunica părții toate elementele importante ale dosarului, între acestea regăsindu-se în mod evident, obligația stabilită în sarcina părții de a achita taxa judiciară de timbru și sancțiunea aplicabilă în cazul neîndeplinirii acestei obligații.

Reclamantul M.V. a fost citat pentru același termen de judecată în fața instanței de apel cu mențiunea cuantumului taxei judiciare de timbru și timbrului judiciar stabilite în sarcina sa, fără însă a se indica sancțiunea aplicabilă în cazul neîndeplinirii obligației, încălcându-se astfel și în ce îl privește pe acest reclamant apelant dispozițiile art. 88 alin. 1 pct. 5² Cod proc.civ. și art. 35 alin. 2 din Ordinul M.J. nr. 760/C/1999, consecința fiind ca și în cazul reclamantei M.M.,

nerespectarea dreptului său la un proces echitabil din perspectiva celor anterior arătate cu ocazia analizării precedentului recurs, care își păstrează valabilitatea.

În fine, în ceea ce o privește pe recurenta B.M., așa cum reiese din dovada de îndeplinire a procedurii de citare a acesteia pentru termenul de judecată din 28.04.2011, aceasta a fost citată la adresa Sighet, str. V. nr. 213 jud. Maramureș, în condițiile în care încă din cuprinsul acțiunii introductive reiese că aceasta avea domiciliul procesual ales în Baia Mare, str. G. nr. 30/33, jud. Maramureș.

Fiind citată la o altă adresă decât cea indicată ca domiciliu ales în cursul procesului, este evident că procedura de citare s-a făcut cu încălcarea art. 93 raportat la art. 90 alin. 1 Cod proc.civ., astfel încât ea nu a fost legal îndeplinită pentru termenul de judecată la care s-a soluționat apelul reclamantilor.

Pârâta apreciind că drepturile sale procesuale au fost încălcate, a promovat recurs, invocând vătămarea cauzată prin neîndeplinirea procedurii de citare.

De menționat este faptul că niciunul dintre cei trei recurenți nu s-a prezentat în instanță la termenul de judecată din 28.04.2011, pentru a exista posibilitatea ca reclamantilor să li se pună în vedere personal obligația achitării taxei judiciare de timbru și sancțiunea în cazul neîndeplinirii sarcinii, respectiv nelegala citare a pârâtei să fie acoperită prin prezența sa.

Reiese din cele anterior arătate că drepturile procesuale ale tuturor celor trei recurenți au fost încălcate prin neaducerea la cunoștință a obligației achitării taxei judiciare de timbru în cazul reclamantei M.M., prin neaducerea la cunoștință a sancțiunii neîndeplinirii obligației de a achita taxa judiciară de timbru stabilită în sarcina părții în cazul reclamantului M.V., respectiv prin nelegala îndeplinire a procedurii de citare la domiciliul ales de către parte, în cazul pârâtei B.M..

Prin această încălcare părțile au fost private de un grad de jurisdicție, astfel încât în baza art. 312 alin. 1, 5 Cod proc.civ., recursurile vor fi admise, decizia pronunțată în apel casată și cauza trimisă spre rejudecarea apelului aceleiași instanțe. (Judecător Tania Antoaneta Nistor)

10. Pensie de urmaș. Venituri care se iau în calcul la stabilirea ei

Curtea de Apel Cluj, Secția civilă, de muncă și asigurări sociale, pentru minori și familie, decizia nr. 2885 din 7 septembrie 2011

Prin sentința civilă nr. 1126 din 3 martie 2011 pronunțată de Tribunalul Cluj s-a admis în parte acțiunea formulată de reclamantul C.G. împotriva pârâtei CASA JUDEȚEANĂ DE PENSII CLUJ.

Pârâta a fost obligată să emită o nouă decizie privind acordarea pensiei de urmaș pentru reclamant, începând cu data de 01.12.2010, cu luarea în calcul a sporului de acord, regie, conducere, toxicitate și premii, pe perioada 01.07.1972 - 01.04.1995, prevăzute în adeverința nr. 100/1233/2010 emisă de SC R. SA.

Au fost respinse celelalte petite.

Pentru a pronunța această sentință, s-a reținut că reclamantul a solicitat obligarea pârâtei la emiterea unei decizii privind acordarea pensiei de urmaș cu luarea în calcul a sporurilor prevăzute în adeverința nr. 100/1233/2010 și acordarea drepturilor cu data de 29.12.2007.

Reclamantului i s-a emis decizia privind acordarea pensiei de urmaș nr. 245564/04.02.2008 pe baza actelor aflate la dosar.

Ulterior, reclamantul a obținut adeverința nr. 100/1233/2010 emisă de SC R. SA, adeverință pe care a depus-o la pârâtă la data de 22.11.2010.

Potrivit art. 164 alin. 2 din Legea nr. 19/2000 "La determinarea punctajelor anuale, pe lângă salariile prevăzute la alin. (1) se au în vedere și sporurile care au făcut parte din baza de calcul a pensiilor conform legislației anterioare și care sunt înregistrate în carnetul de muncă. "

Iar la alin. 3 se arată că "La determinarea punctajelor anuale, pe lângă salariile prevăzute la alin. (1) se au în vedere și sporurile cu caracter permanent, care, după data de 1 aprilie 1992, au

făcut parte din baza de calcul a pensiilor conform legislației anterioare și care sunt înregistrate în carnetul de muncă sau sunt dovedite cu adeverințe eliberate de unități, conform legislației în vigoare".

Pârâta a luat în calcul, potrivit art. 164 din Legea nr. 19/2000, sporul de vechime prevăzut de lege la stabilirea punctajelor anuale, precum și alte sporuri cu caracter permanent la rubrica alte sporuri, așa cum rezultă din anexele la buletinul de calcul.

În ceea ce privește indemnizația de CO și concediul medical acestea nu se iau în calcul separat, pe perioada în care a fost în concediu de odihnă sau concediu medical și s-a luat în calcul salariul și sporurile de care a beneficiat, așa cum rezultă din datele privitoare la activitatea în muncă.

La rubrica Obligații, din adeverință, nu rezultă temeiul legal, ce reprezintă acestea și dacă au fost luate în calcul la plata contribuțiilor de asigurări sociale, astfel că nici aceste nu sume nu pot fi luate în calcul la stabilirea drepturilor întrucât s-ar încălca principiul contributivității.

Începând cu 01.04.1995 salariul a fost trecut sub formă de fracție, trecându-se la numărător suma pentru care s-a achitat contribuția de asigurări sociale, astfel că după această dată se ia în calcul suma cuprinsă în carnetul de muncă.

În ceea ce privește sporul de acord, regie, conducere, toxicitate și premii, pe perioada 01.07.1972-01.04.1995 pârâta trebuia să le ia în calcul la stabilirea drepturilor reclamantului.

Drepturile se acordă începând cu luna următoare depunerii cererii la pârâtă, potrivit art. 95 alin. 3 din legea pensiilor, respectiv 01.12.2010.

Raportat la considerentele arătate mai sus, în temeiul art.155 din Legea nr.19/2000 s-a admis în parte acțiunea reclamantului.

Împotriva acestei sentințe au declarat recurs reclamantul C.G. și pârâta CASA JUDEȚEANĂ DE PENSII CLUJ.

Reclamantul C.G. a solicitat modificarea în parte a sentinței în sensul admiterii cererii așa cum a fost formulată, obligarea pârâtei să-i emită o nouă decizie de pensie privind acordarea pensiei de urmaș, prin recalcularea pensiei cuvenită susținătorului reclamantului (tatăl decedat) cu luarea în considerare a veniturilor lunare menționate în Adeverința nr.100/1233/2010 eliberată de SC R. SA Cluj-Napoca pe perioada 25.07.1972 – 31.03.2001 constând în acord global, ore suplimentare, premii, compensații, spor toxicitate, spor specific, indemnizații CO, indemnizații CB etc. cu acordarea drepturilor recalculate începând cu data de 01.12.2007.

În motivarea recursului, s-a arătat că din Adeverința nr.100/1223/2010 precum și din copia cărții de muncă rezultă că susținătorul reclamantului – C.A. – în perioada 25.07.1972-31.03.2001 având meseria de electrician montator instalații electrice la mijloacele de transport și maestru, a realizat constant venituri lunare suplimentare, precizându-se în adeverință că s-au plătit CAS-ul și contribuția la pensia suplimentară, instanța de fond excluzând de la luarea în calcul orele suplimentare, sume acordate pentru sporul specific, indemnizații CO, indemnizații CB, sumele acordate pentru deplasări și compensații.

În mod nelegal instanța de fond a dispus acordarea drepturilor recalculate numai pe perioada 01.07.1972 - 01.04.1995, deși în adeverința depusă sunt acordate sporurile pe perioada 25.07.1972 – 31.03.2001.

Din buletinul de calcul depus de pârâtă rezultă că aceasta a luat în calcul numai sporul acordat pentru orele de noapte în baza adeverinței.

Referitor la data acordării drepturilor cuvenite în urma recalculării 01.12.2007 și a perioadei pentru care au fost acordate sporurile consideră că acestea trebuiau acordate pe ultimii trei ani, ulterioari datei de depunere a adeverinței la pârâtă.

Consideră că prin neluarea în calcul a tuturor sporurilor menționate în adeverință și prin neacordarea sumelor cuvenite pe întreaga perioadă, precizată este încălcat principiul contributivității consacrat în art. 2 lit. e din Legea nr.19/2000, deoarece în adeverință se precizează că pentru întreaga perioadă și toate sporurile acordate s-a virat contribuția CAS și pensia suplimentară conform legilor în vigoare la datele respective.

Pârâta CASA JUDEȚEANĂ DE PENSII CLUJ a solicitat admiterea recursului, modificarea sentinței și respingerea acțiunii.

În motivare a arătat că potrivit Ordinului nr. 680/2007 începând cu data de 1 aug.2007, punctajul anual al asiguratului se determină potrivit art. 78 alin. 1 și 2 din Legea nr.19/2000 pe baza venitului brut realizat lunar prevăzut la pct. 19 din prezentele norme, dau după caz, a venitului lunar asigurat, care a constituit baza de calcul a contribuției individuale de asigurări sociale.

Aceste sume se iau în seamă abia de la 1.04.2001 dată de la care a intrat în vigoare Legea nr. 19/2000.

Potrivit art. 164 din Legea nr. 19/2000 la determinarea punctajelor anuale, până la intrarea în vigoare a prezentei legi, se utilizează salariile brute sau nete, după caz, în conformitate cu modul de înregistrare a acestora în carnetul de muncă, se au în vedere și sporurile cu caracter permanent, care după data de 1 aprilie 1992 au făcut parte din baza de calcul a pensiilor conform legislației anterioare și care sunt înregistrate în carnetul de muncă sau sunt dovedite cu adeverințe eliberate de unități.

Conform art.3 din Legea nr. 49/1992 sporurile cu caracter permanent sunt: sporul de vechime în muncă, sporul pentru lucrul în subteran, indemnizația de zbor, sporul pentru condiții grele de muncă, sporul pentru lucrul peste programul normal, sporul pentru exercitarea unei funcții suplimentare, alte sporuri cu caracter permanent prevăzute în contractele individuale de muncă, potrivit legii.

S-a mai arătat că nu au constituit sporuri permanente: sumele pentru ore suplimentare, orele de noapte, care sunt diferite de sporul de noapte, sumele pentru munca și sâmbăta, salariul de merit, premiile.

Analizând actele și lucrările dosarului, din perspectiva criticilor formulate în cererile de recurs, Curtea reține următoarele:

Reclamantul este beneficiarul unei pensie de urmaș acordată prin decizia nr. 245564/4.02.2008 – f. 2, în calitate de fiu a defunctului C.A., drepturile inițiale de pensie fiind fost stabilite începând cu data de 1.10.2007.

La data de 22.11.2010 reclamantul s-a adresat pârâtei Casa Județeană de Pensii Cluj solicitând recalcularea pensiei cu luarea în considerare a veniturilor brute realizate de către antecesorul său, și deși a fost depusă adeverința nr. 100/1233/2010 eliberată de SC R. SA, din care reiese că în perioada 1972 – 2001 au fost realizate venituri suplimentare cu caracter permanent pentru care s-au achitat cotele la bugetul asigurărilor sociale de stat, pârâta a emis adresa nr. 9170/29.12.2010, prin care a comunicat că nu va proceda la recalcularea pensiei cu luarea în considerare a acestor venituri - fila 13 dosar fond.

Curtea constată că în conformitate cu art. 164 din Legea nr. 19/2000, la determinarea punctajelor se utilizează salariile brute sau nete în baza înregistrărilor din carnetele de muncă, iar la alin. 2 se stipulează că se au în vedere și sporurile înregistrate în carnetele de muncă. Aceasta nu înseamnă că sporurile neînregistrate în carnetele de muncă și care au intrat în bazele de calcul a contribuției de asigurări sociale nu ar putea fi luate în considerare atâta vreme cât se face dovada existenței acestora prin adeverințe, întrucât ar atrage încălcarea unuia din principiile ce guvernează sistemul public de asigurări sociale.

În baza art. 2 lit. e din Legea nr. 19/2000 drepturile de asigurări sociale se cuvin pe temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite, astfel încât nu se poate admite că baza de calcul a contribuției de asigurări sociale să fie constituită și din aceste sume, iar la stabilirea pensiei ca prestație de asigurări sociale să nu se ia în considerare, deoarece ne-am afla în situația în care această prestație nu ar fi proporțională cu prețul plătit, creându-se o inechitate.

În concretizarea acestui principiu art. 78 alin. 4 din Legea nr. 19/2000 prevede că punctajul asiguratului, stabilit conform prevederilor alin. 1 și 2, se calculează la nivelul veniturilor brute realizate pentru care s-au plătit contribuții de asigurări sociale.

În aplicarea acestui text legal art. I pct. 7 din Ordinul nr. 680 din 1 august 2007 pentru modificarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 19/2000 prevede că punctul 19 de la

secțiunea I "Dispoziții generale (capitolul I din lege)" a capitolului A "Contribuția de asigurări sociale" va avea următorul cuprins: "19. Prin sintagma venitul brut realizat lunar se înțelege venitul brut în bani, achitat din fondul de salarii, reprezentând: a) salariile de bază brute corespunzătoare timpului efectiv lucrat în program normal și suplimentar potrivit formei de salarizare aplicate, inclusiv indemnizațiile de conducere, salariile de merit, indexări, compensări și alte drepturi care, potrivit actelor normative, fac parte din salariul de bază; b) sporurile, indemnizațiile și sumele acordate sub formă de procent din salariu ori sume fixe, indiferent dacă au caracter permanent sau nu, plătite pentru: condiții deosebite de muncă (condiții grele, periculoase, nocive, penibile); activitate desfășurată în mediul rural, în zone izolate; activitate desfășurată de nevăzători; munca prestată în schimbul de noapte; îndeplinirea unor sarcini, activități și responsabilități suplimentare funcției de bază; sporul de fidelitate și altele asemănătoare; c) sumele plătite pentru timpul nelucrat (concedii de odihnă, indiferent de perioada efectuării, concedii de studii, zile de sărbători, zile de repaus săptămânal, concedii plătite pentru evenimente familiale deosebite, ziua profesiei, zile necesare instalării pe post în cazul transferului, întreruperi ale lucrului din motive neamputabile salariaților); d) sumele acordate cu ocazia ieșirii la pensie; e) premiile anuale și cele din cursul anului sub diferite forme, altele decât cele reprezentând participarea salariaților la profit; f) sumele plătite conform legii sau contractelor colective de muncă (al 13-lea salariu, prime de vacanță, aprovizionare de iarnă, prime acordate cu ocazia sărbătorilor naționale sau religioase, etc.); g) alte adaosuri la salarii, aprobate prin lege sau stabilite prin contractele individuale ori colective de muncă (bonusuri, compensații, indemnizația pentru concediul de odihnă neefectuat, ajutoare, precum și alte sume, reprezentând venituri curente sau aferente perioadelor anterioare, inclusiv cele achitate în lunile în care asigurații beneficiază de prestații de asigurări sociale fără a avea zile lucrate sau nu au fost prezenți la serviciu etc.); h) sumele rezultate prin «plata cu ora», gărzi, indemnizații clinice; i) sumele primite de reprezentanții în adunarea generală a acționarilor, în consiliul de administrație, în comitetul de direcție și în comisia de cenzori; j) sumele primite de reprezentanții în organisme tripartite, potrivit legii; k) indemnizații de ședință acordate membrilor comisiilor constituite la nivelul autorităților și instituțiilor publice, potrivit legii; l) alte sume acordate potrivit legii."

Astfel, în mod corect, în cuprinsul hotărârii recurate s-a reținut că veniturile brute se impun a fi avute în vedere cu ocazia recalculării pensiei cuvenite reclamantului, criticile recurente Casa Județeană de Pensii Cluj față de sentința atacată fiind nefondate.

În ceea ce privește recursul declarat de reclamant, Curtea constată că deși potrivit adevăratei venituri suplimentare au fost realizate în perioada 01.07.1972 - 31.03.2001 în dispozitivul hotărârii, prima instanță limitează nejustificat perioada care ar trebui să fie luată în calcul de intimată la recalcularea pensiei.

De asemenea, se limitează sporurile și veniturile care ar trebui să fie luate în considerare de intimată, cu toate că în considerentele hotărârii instanța nu explicitează care au fost considerentele înlăturării parțiale a acestora.

În mod corect s-a apreciat de către tribunal că indemnizațiile pentru concediu de odihnă și pentru incapacitate temporară de muncă nu se iau în considerare separat, pentru perioadele în care reclamantul a beneficiat de aceste indemnizații luându-i-se în calcul salariul de încadrare și sporurile pe care le-a realizat. De asemenea, în privința sumelor trecute la rubrica obligații din adevăratea, nu reiese care este temeiul acordării acestora, motiv pentru care corect au fost înlăturate.

În privința celorlalte venituri brute menționate în adevăratea, curtea apreciază că se impun a fi avute în vedere la recalcularea pensiei cuvenite reclamantului.

În ceea ce privește data cu care i se cuvin reclamantului drepturile de pensie astfel recalculate, se impun a fi avute în vedere dispozițiile art. 169 alin. 3 din Legea 19/2000, potrivit cărora "pensia recalculează se acorda începând cu luna următoare celei în care s-a depus cererea de recalculare".

Or, în condițiile în care reclamantul a depus cererea de recalculare la intimată în data de 22.11.2010, drepturile rezultate în urma recalculării vor fi acordate începând cu data de 1 decembrie 2010, și nu din data de 29.12.2007 cum în mod eronat se susține în acțiune. Acesta deoarece, reclamantului nu îi sunt aplicabile dispozițiile OUG nr. 4/2005 privind recalcularea pensiilor din sistemul public, act normativ care în art. 1 stabilește că obiectul recalculării îl reprezintă „pensiile din sistemul public, provenite din fostul sistem al asigurărilor sociale de stat, stabilite în baza legislației în vigoare anterior datei de 1 aprilie 2001”.

Prin urmare, dispozițiile legale invocate de recurentul reclamant exced cadrulul procesual, astfel încât criticile formulate de reclamant în recurs privind greșita aplicare a dispozițiilor OUG 4/2005 sunt nefondate.

Ținând seama de aceste considerente, Curtea apreciază ca hotărârea fondului este nelegală în parte, astfel că în temeiul dispozițiilor art. 312 alin. 1 C.proc.civ. va admite în parte recursul declarat de reclamantul C.G. împotriva sentinței tribunalului pe care o va modifica în parte în sensul că va obliga pârâta să emită o nouă decizie privind acordarea începând cu data de 01.12.2010, cu luarea în calcul a veniturilor menționate în adeverința nr. 100/1233/2010 pe întreaga perioadă 01.07.1972 – 31.03.2001 cu excepția sumelor reprezentând concediu de odihnă și medical și obligații.

Vor fi menține restul dispozițiilor din sentința atacată.

Va respinge ca nefondat recursul declarat de pârâta Casa Județeană de Pensii Cluj împotriva aceleiași sentințe

În temeiul art. 274 C.proc.civ., ținând cont de culpa procesuală a părților, va obliga intimata Casa Județeană de Pensii Cluj la plata cheltuielilor de judecată parțiale în sumă de 250 lei în recurs, în favoarea recurentului, reprezentând onorariu avocat. (Judecător Sergiu Cătălin Boboș)

11. Răspundere civilă contractuală. Clauză penală. Evaluarea convențională a prejudiciului

Curtea de Apel Cluj, Secția civilă, de muncă și asigurări sociale, pentru minori și familie, decizia nr. 2888 din 8 septembrie 2011

Prin sentința civilă nr. nr. 992/5.05.2010, a Judecătorei Gherla, au fost respinse restul pretențiilor pretinse prin acțiunea civilă formulată de reclamantul B.D.F. împotriva pârâtului H.T.V.A., fără cheltuieli de judecată.

Pentru a pronunța această soluție, instanța a reținut următoarele:

Prin încheierea civilă din 10.02.2010, instanța a pronunțat o hotărâre parțială, în temeiul art. 270 din Codul civil, ca urmare a recunoașterii de către pârât a unei părți din pretențiile reclamantului, respectiv a recunoscut faptul că îi datorează suma de 10.000 Euro, avans din prețul încasat de la reclamant, astfel instanța a obligat pârâtul să plătească reclamantului suma de 10.000 Euro, echivalentul în lei la data plății.

Această sumă a fost achitată în întregime reclamantului la data de 10.03.2010.

Referitor la restul pretențiilor formulate de reclamant prin acțiunea îndreptată împotriva pârâtului, și anume 10.000 euro, cu titlu de datorie neachitată, conform convenției din 19.01.2007, și 5.000 euro, penalități de întârziere, instanța a reținut următoarele:

Actul intitulat „Contract de vânzare-cumpărare” sub semnătură privată, încheiat în data de 02.05.2006, are trecut ca părți pe numita H.T.A.M., în calitate de vânzător, în prezent decedată, pe pârâtul H.T.V.A., ca reprezentant al acesteia și pe reclamant ca și cumpărător.

Acest act a fost semnat de reclamant și pârâtul H.T.V.A., fără ca acesta să aibă un mandat legal de reprezentare din partea vânzătoarei H.T.A.M., care nu a semnat niciodată acest act.

Reclamantul vânzător a cunoscut în momentul încheierii și semnării acestui act juridic, așa cum a recunoscut la interogatoriu, că pârâtul H.T.V.A. nu avea procură judiciară de reprezentare din partea vânzătoarei, considerând că nu este necesar, bazându-se pe „credibilitatea” pârâtului.

Pârâtul a invocat faptul că el de fapt ar fi semnat cele două acte juridice, invocate de reclamant, respectiv contract de vânzare-cumpărare încheiat la 02.05.2006 și convenția încheiată la 19.01.2007 în „alb” respectiv, că nu erau redactate în momentul semnării și astfel nu a citit conținutul actelor.

Aceste susțineri ale pârâtului nu se confirmă și nu au putut fi reținute de instanță, întrucât martorii semnatori ai celor două înregistrări au arătat că ambele acte au fost redactate în întregime în momentul semnării lor de reclamant și pârât, că nu s-a semnat de nici una din părți sau de către ei ca martori în „alb”, ci conținutul actelor era redactat și că fiecare parte a semnat în cunoștință de cauză.

Din cele arătate instanța de fond a reținut că cele două acte juridice invocate în cauză poartă semnătura pârâtului H.T.V.A.. Însă, ceea ce interesează în cauză este calitatea pârâtului în momentul în care a încheiat actul intitulat contract de vânzare-cumpărare din 02.05.2006. În cuprinsul actului este inserată mențiunea că pârâtul H.T.V.A. o reprezintă pe vânzătoarea H.T.A.M., mama sa, însă acesta nu a avut niciodată un mandat legal de reprezentare în scopul vânzării și astfel nu a avut niciodată calitatea de reprezentant legal pentru vânzare al acesteia. Acest mandat de reprezentare trebuia să fie în formă scrisă și specială și să îmbrace forma autentică, mai ales pentru că este vorba de înstrăinarea unei suprafețe de teren.

În fapt, mama pârâtului H.T.A.M. a formulat cerere de reconstituire a dreptului de proprietate pentru mai multe suprafețe de teren, din care numai suprafața de 36 ha situată în Năsal, comuna Țaga, a fost reconstituită în favoarea acesteia, suprafața care deja a fost înstrăinată de titulară reclamantului, prin contract de vânzare-cumpărare autentificat de notarul public sub nr. 970/13.04.2006, iar diferența de 42 ha obiect al actului sub semnătură privată încheiat la 02.05.2006 nu a mai fost reconstituită numitei H.T.A.M., nici până în prezent.

Din interogatoriul luat reclamantului, rezultă că acesta avea cunoștință de faptul că terenul pe care urma să îl cumpere în suprafață de 42 ha, nu a fost retrocedat mamei pârâtului și din discuțiile purtate cu pârâtul la telefon, urma ca acesta să îi restituie avansul plătit din preț.

Prin urmare, cumpărătorul știa cine era titularul, încă neposesor, al dreptului de proprietate asupra terenului în cauză, respectiv defuncta H.T.A.M., persoana îndreptățită la reconstituirea dreptului de proprietate, care nu a semnat și nu a ratificat niciodată acest act de vânzare-cumpărare sub semnătură privată, iar pe pârât 1-a cunoscut ca fiind reprezentantul acesteia, fără ca acesta să îi prezinte un mandat valabil de reprezentare.

Pârâtul, pe calea apărării de fond, a invocat nulitatea absolută a actului intitulat contract de vânzare-cumpărare, cu motivarea că a fost încheiat de o persoană care nu avea calitatea de proprietar al terenului (nerestituit la data semnării actului), lucru cunoscut de ambele părți, adică atât de reclamant cât și de pârât, în momentul contractării, ceea ce face ca actul să fie inexistent în plan juridic, întrucât nu a dat naștere nici unei consecințe juridice.

Conform art. 1294 din Codul civil, vânzarea este o convenție prin care două părți se obligă între sine, una a transmite celeilalte proprietatea unui lucru și aceasta a plăti celei dintâi prețul lui, iar conform art. 973 din Codul civil, convențiile n-au efect decât între părțile contractante.

Actul intitulat contract de vânzare-cumpărare încheiat la data de 02.05.2006 este nul absolut pentru că nu respectă condițiile de formă, întrucât are ca obiect vânzarea-cumpărarea unui teren agricol, pentru care se cere condiția *ad solemnitatem*, adică forma autentică, însă este valabil sub aspectul unei promisiuni bilaterale de vânzare-cumpărare sub semnătură privată și care ar putea fi perfectate pe calea unei acțiuni în prestație tabulară de instanța de judecată, după verificarea unor condiții.

Analizând această promisiune de vânzare-cumpărare prin prisma art. 948, 973 și 1294 și art. 1532 și următoarele din Codul civil, instanța a constatat că titularul dreptului de proprietate al terenului nerestituit în suprafață de 42 ha, din comuna Țaga, este H.T.A.M., trecută ca vânzătoare, care însă nu a semnat actul și nu și-a asumat niciodată nici o obligație față de

reclamantul cumpărător, iar pârâtul H.T.V.A. a semnat actul ca reprezentant al vânzătoarei, dar fără să aibă un mandat legal de reprezentare pentru promisiunea de vânzare, așa cum prevede art. 1532 și următoarele din Codul civil.

Prin urmare, vânzătoarea nu a dat niciodată împuternicire pentru a o reprezenta pârâtului H.T.V.A., astfel că pârâtul a semnat actul mai sus menționat fără nici o calitate. Ba mai mult, procura trebuia să fie încheiată în formă scrisă, autentică, să fie și specială, întrucât actul privea înstrăinarea unui teren arabil pentru a cărui valabilitate se cere forma solemnă, autentică. Ambele părți au recunoscut inexistența acestui mandat.

În cauză nu se poate vorbi de existența unui mandat aparent, caz în care lipsește voința mandantului de a fi reprezentat, adică a numitei H.T.A.M., pentru că reclamantul cumpărător știa de la început că pârâtul nu o reprezenta legal pe vânzătoare și că nu avea procură de reprezentare, mai ales că, în urmă cu două luni a încheiat în mod valabil un contract autentic de vânzare-cumpărare, chiar cu vânzătoarea H.T.A.M., pentru o altă suprafață de teren.

În consecință, nu se poate reține că reclamantul a avut credința scuzabilă și legitimă că pârâtul, ca mandatar aparent, avea puteri de reprezentare a vânzătoarei.

Astfel, pe de o parte actul încheiat de pârât fără împuternicire legală nu obligă pe vânzătoare (azi decedată) față de cumpărător, pentru că nu l-a ratificat expres sau tacit niciodată, iar pe de altă parte pârâtul poate fi obligat să garanteze cumpărătorul de validitatea actului, cu excepția cazului în care cumpărătorul a cunoscut că pârâtul nu are mandat legal de reprezentare, ceea ce s-a și întâmplat, caz în care cumpărătorul își asumă riscurile contractului încheiat în aceste condiții.

Nulitatea absolută a unui act juridic poate fi invocată fie pe cale de excepție fie pe cale de apărare de fond.

În cazul nostru nulitatea absolută a fost invocată de pârât ca apărare de fond pe care instanța o va reține ca întemeiată în cauză, însă din următoarele motive, și anume: pentru faptul că actul a fost încheiat la data de 02.05.2006 de o persoană care nu a consimțit și semnat niciodată conținutul acestuia, astfel că nu este îndeplinită una din condițiile prevăzute de art. 948 din Codul civil și anume consimțământul valabil al părții care se obligă, în cazul nostru consimțământul vânzătoarei lipsește cu desăvârșire; - pentru faptul că pârâtul ca mandatar nu a avut niciodată mandat de reprezentare legală a vânzătoarei, astfel că valabilitatea acestui act juridic încheiat de pârât depindea de existența mandatului formând un tot unitar cu acesta; - pentru faptul că la data semnării actului în 02.05.2006 terenul în cauză nu făcea parte din patrimoniul numitei H.T.A.M., nefiind încă proprietar asupra lui, pentru că nu era încă retrocedat acesteia, în temeiul Legii nr. 18/1991 cu modificările din 1997, 2001 și 2005, iar acest fapt era cunoscut de cumpărător (răspunsul din interogator la întrebarea nr. 6), caz în care, așa cum arată Decizia I.C.CJ. nr. 632/2004, vânzarea lucrului altuia (adică terenul aflat încă la dispoziția Comisiei Locale Fizeșul-Gherlii și în prezent) are drept consecință nulitatea absolută atunci când atât cumpărătorul cât și vânzătorul știau că lucrul vândut este în proprietatea altei persoane.

În virtutea acestor considerente, actul intitulat contract de vânzare-cumpărare încheiat sub semnătură privată a fost apreciat ca fiind nul absolut cu efect retroactiv.

În privința celui de-al doilea act, intitulat Convenție, încheiat la data de 19.01.2007 între reclamant și pârât, de această dată în nume propriu, își are izvorul obligațional în primul act care este principal și astfel fiind un act subsecvent celui principal are aceeași soartă ca și cel principal, adică este nul absolut în temeiul principiului *resoluto jure dantis resolvitur jus occipientis* și totodată, cauza încheierii lui este ilicită și imorală, conform art. 966 din Codul civil.

Cu toate acestea, în temeiul principiului îmbogățirii fără justă cauză, pârâtul are obligația de a restitui cumpărătorului suma încasată fără drept ca avans din preț, respectiv 10.000 euro, însă această obligație a fost clarificată, prin încheierea parțială din 10.02.2010 și de care s-a achitat în 10.03.2010, conform chitanței de plată atașată cauzei.

Prin decizia civilă nr. 149/17.03.2011 a Tribunalului Cluj, a fost admis apelul declarat de apelantul reclamant B.D.F. împotriva sentinței civile nr. 992 din 05.05.2010, a Judecătoriei Gherla, care a fost schimbată în întregime în sensul că a fost admisă cererea reclamantului și a

fost obligat pârâtul să plătească reclamantului 10.000 euro, reprezentând datorie neachitată și 5.000 euro, reprezentând penalități de întârziere.

Intimatul pârât a fost obligat să plătească apelantului reclamant suma de 5.581 lei, cheltuieli de judecată în fond și în apel.

Pentru a pronunța această decizie, tribunalul a reținut că acțiunea reclamantului de obligare a pârâtului la plata sumei de 25.000 de Euro, a fost întemeiată pe convenția din data de 19.01.2007, semnată de reclamant și pârât, astfel cum se arată în mod expres în petit și în motivarea cererii de chemare în judecată.

Conform acestei convenții, pârâtul s-a obligat să plătească reclamantului suma de 20.000 Euro, până la data de 10.04.2007, în caz de întârziere, obligându-se la penalități de 5000 de Euro.

Această convenție a fost semnată de către pârât, astfel că, potrivit art. 969 C. c., pârâtul este ținut să-și îndeplinească obligațiile la care s-a obligat prin acest act, față de reclamant.

Mai mult, tribunalul a reținut că această convenție din 19.01.2007 nu constituie un act subsecvent contractului de vânzare-cumpărare încheiat între aceleași părți la data de 02.05.2006, astfel cum a reținut prima instanță, convenția având existența de sine stătătoare, din perspectiva principiului potrivit cu care nulitatea actului principal atrage nulitatea actelor subsecvente. Astfel, acest principiu are în vedere acte ulterioare, cum ar fi, de exemplu, vânzările succesive ale aceluiași bun, când cumpărătorul vinde bunul altei persoane, care la rândul ei vinde altcuiva, s.a.m.d.

Or, în prezenta speță, nu suntem în prezența unor astfel de acte. Este adevărat că între cele două acte, contractul de vânzare-cumpărare din 02.05.2006 și convenția din 19.01.2007, există o legătură, dar aceasta este dată de împrejurarea că cel de-al doilea act vine să întărească obligațiile asumate prin primul act, să se constituie într-o garanție.

Deci, din această perspectivă, cel de-al doilea act are cauză, iar cauza nu este ilicită ori imorală. Astfel, prin convenție, pârâtul a recunoscut că are o datorie de 20.000 euro față de reclamant, s-a obligat s-o achite până la un anumit termen, în cazul nerespectării termenului obligându-se la penalități de întârziere de 5.000 euro. Datoria de 20.000 euro rezultă din promisiunea de vânzare-cumpărare din 02.05.2006, iar penalitățile de întârziere sunt consecința neexecutării la timp a obligațiilor.

Pârâtul s-a apărat invocând nulitatea contractului de vânzare-cumpărare și existența unei împrejurări mai presus de voința părților, ce duce la aplicarea art. 1083 C.c.

Tribunalul a reținut că aceste susțineri sunt nefondate.

Contractul de vânzare-cumpărare din data de 02.05.2006 a fost încheiat sub semnătură privată, așadar, constituie o promisiune bilaterală de vânzare-cumpărare.

Așadar, nu este relevant faptul că promitentul vânzător nu era la acel moment proprietar, printr-o promisiune de vânzare-cumpărare asumându-se obligația de obținere în viitor a dreptului de proprietate promis spre înstrăinare.

De asemenea, nu se poate reține lipsa calității de reprezentant a pârâtului pentru mama sa - promitentă vânzătoare, dat fiind că, din declarațiile martorilor audiați în apel și din actele dosarului de fond, a reieșit că între părți a mai avut loc o vânzare a unui teren de 355.000 mp, în aceleași condiții, adică, prin mandatarea pârâtului H.T.V.A., de către mama sa. Astfel, pârâtul s-a ocupat de tratative, a semnat chiar el contractul de vânzare-cumpărare sub semnătură privată și doar în fața notarului public a fost prezentă titulara dreptului de proprietate - mama pârâtului, care a semnat actul autentic. Deci, reclamantul era îndreptățit să creadă că și în cazul celui de-al doilea teren lucrurile se vor desfășura la fel, ceea ce face să se rețină în speță existența mandatului aparent, cumpărătorul având convingerea că vânzătorul are mandat din partea proprietarei.

În literatura juridică s-a arătat că în cazul mandatului aparent, deși lipsește voința mandantului de a fi reprezentant (mandatarul a depășit împuternicirea sau mandatul a încetat anterior ori nici n-a existat), terțul contractează cu credința scuzabilă și legitimă, deci fără vreo culpă, dar nu neapărat eroare comună, că mandatarul aparent are puteri de reprezentare și că mandatul aparent produce efecte ca și cum mandatarul aparent ar fi avut puteri de reprezentare.

Tribunalul a mai reținut că în cauză nu poate interveni înlăturarea răspunderii contractuale pentru caz fortuit, dat fiind că în contractul semnat de părți la data de 02.05.2006, s-a stipulat o clauză de agravare a răspunderii contractuale, prin care s-a prevăzut că „cumpărătorul poate rezoluționa contractul de plin drept, fără intervenția instanței de judecată, printr-o simplă notificare, în cazul în care constată că vânzătorii nu pot obține actele necesare prezentării la notarul public competent conform dispozițiilor prezentului antecontract”. În cauză, reclamantul a trimis pârâtului notificare.

Împotriva acestei decizii, a declarat în termen legal recurs pârâtul, solicitând modificarea ei, în sensul respingerii apelului reclamantului și menținerii sentinței judecătoreiei, cu cheltuieli de judecată.

În motivarea recursului său, pârâtul învederează că actul din data de 19.01.2007 este nul absolut, pentru că, deși, potrivit titlului, ar trebuie să fie un contract sinalagmatic, acesta nu cuprinde obligația reclamantului, ci doar recunoașterea pârâtului că i-ar datora acestuia suma de 20.000 euro.

În realitate, acest contract este unul subsecvent celui încheiat la data de 2 mai 2006 în numele mamei sale, de la care acesta nu a avut mandat, contractul inițial fiind nul absolut, ceea ce lovește de nulitate și contractul subsecvent, clauza penală – clauză de arună neputând funcționa în condițiile în care reclamantul știa că pârâtul nu are un mandat din partea vânzătoarei. Clauza de arună nu a fost asumată de vânzător, ci de mandatar cu știința cumpărătorului, ea neputând fi aplicată mandatarului, astfel că al doilea contract este nul și pentru că are o cauză ilicită și imorală.

A doua convenție se referă, de fapt, la plata unei arvune și a unei penalități suplimentare, depășind nivelul dobânzii legale prev. de OG nr. 9/2000.

Clauza de arună și cea vizând penalitățile este o prestație la care debitorul se obligă pentru folosința capitalului.

Contractul este nul și pentru că nu a existat consimțământul proprietarului, în realitate, mama reclamantului fiind cea în favoarea căruia trebuia să fie reconstituit dreptul de proprietate pentru terenul obiect al promisiunii, obiectul contractului fiind astfel un bun aflat în proprietatea unui terț, ceea ce face ca actul să fie inexistent din punct de vedere juridic.

Pârâtul a încasat suma de 10.000 euro de la reclamant la data de 11 mai 2006 și a și restituit-o, dar nu pentru că temeiul restituirii s-ar afla în vreun contract, ci în temeiul îmbogățirii fără justă cauză.

Reclamantul intimat, prin întâmpinare, a solicitat, în principal, constatarea nulității recursului, întrucât motivele nu se încadrează în cele prev. de art. 304 Cod proc.civ., iar, în subsidiar ca nefondat, pe motiv că între părți a fost încheiat un contract, care, teoretic, ar putea fi sinalagmatic sau unilateral, lipsa unei contraprestații nefiind motiv de nulitate, ci de calificare a contractului, în realitate, însă, contractul încheiat între părți este unul sinalagmatic, venind să întărească obligațiile asumate prin primul act și nefiind subsecvent acestuia.

În al doilea act, nici măcar nu mai apare mandantele, ci doar mandatarul, care se obligă personal la plata unei sume de bani, obligație ce nu are o cauză imorală, fiindcă nu este imoral să sancționezi un promitent vânzător cu o clauză de arună, textele art. 4 și 6 din OG nr. 9/2000 vizând situații în care părțile au omis să stabilească o altă rată a dobânzii, actul normativ la care se face referire fiind, oricum, abrogat și înlocuit de OG nr. 13/2011, clauza penală fiind admisibilă în convențiile sinalagmatice, în temeiul art. 1066-1072 C. civil.

În toată perioada negocierilor, pârâtul s-a comportat ca mandatar al mamei sale, acesta fiind motivul pentru care s-a încheiat antecontractul de vânzare-cumpărare, întărit de al doilea contract privind clauza penală.

Analizând recursul formulat prin prisma motivelor invocate, raportat la disp. art. 304 pct. 8 și 9 Cod proc.civ., ce constituie temeiul său în drept, curtea apreciază că acesta nu este fondat, din considerentele ce urmează a fi expuse.

Astfel, recursul se fundamentează pe împrejurarea că instanța de apel a interpretat greșit actul juridic dedus judecății și a schimbat natura, ori înțelesul lămurit și vădit neîndoielnic al

acestuia, motiv de recurs prev. de art. 304 pct. 8 Cod proc. civ., pârâtul invocând faptul că greșit a interpretat instanța de apel cel de al doilea contract încheiat între părți ca nefiind un act subsecvent primului și că greșit a apreciat că acesta este izvorul obligațiilor părților și nu îmbogățirea fără justă cauză.

În realitate, acest motiv poate constitui motiv de recurs doar în situația în care actul juridic dedus judecății are un înțeles lămurit și vădit neîndoielnic și cu toate acestea instanța l-a interpretat greșit sau a schimbat natura juridică a acestuia, ceea ce nu este cazul, așa cum rezultă chiar din apărările pârâtului care contestă însăși existența actului juridic, susținând că izvorul obligației sale îl constituie îmbogățirea fără justă cauză.

Dacă s-ar trece peste această apărare a reclamantului din întâmpinare, curtea apreciază că în mod corect a stabilit instanța de apel natura juridică a actului încheiat între părți și a interpretat clauzele acestuia, în concordanță cu normele de interpretare ale actului juridic prev. art. 977 și urm. C. civil, apreciind că este vorba de o promisiune a vânzării lucrului altuia, în măsura în care reclamantul a cunoscut împrejurarea că pârâtul nu avea mandat sau un mandat aparent, atunci când nu a avut această împrejurare, în ambele ipoteze, pârâtul răspunzând contractual și nu în temeiul faptului juridic licit al îmbogățirii fără justă cauză, care este o acțiune subsidiară, pentru situația în care persoana interesată nu ar dispune de nicio altă acțiune pentru recuperarea pagubei rezultând din micșorarea patrimoniului său ca urmare a măririi patrimoniului unei alte persoane.

Convenția încheiată între părți nu este nulă, pentru că nici măcar nici vânzarea bunului altuia nu este nulă, cu atât mai puțin promisiunea de vânzare a bunului altuia, ea incluzând și obligația de a procura acest bun pentru a putea transfera dreptul de proprietate.

Cel de al doilea contract nu este un act subsecvent primului, așa cum corect a reținut instanța de apel, pentru că nu este vorba de o transmisiune succesivă a unor drepturi născute din contract, ci este, de fapt, un act adițional la primul contract, părțile stabilind o clauză penală, respectiv o evaluare convențională a prejudiciului cauzat prin neexecutarea de către pârât a obligațiilor asumate în contractul încheiat inițial la data de 2 mai 2006.

În ceea ce privește prejudiciul evaluat convențional la 20.000 euro, pârâtul s-a obligat să-l achite până la data de 10.04.2007, în caz contrar urmând să plătească daune moratorii. În motivele de recurs, pârâtul a arătat că aceste daune moratorii sunt nule absolut, pentru că depășesc dobânda legală, încalcând astfel dispozițiile art. 4 și 6 din OG nr. 9/2000, fără, însă, să indice modul de calcul al acestora, care ar fi fost cuantumul legal, cu cât s-ar fi depășit acest cuantum prin clauza contractuală a cărei nulitate se invocă, cel puțin în motivarea recursului, pentru ca instanța să poată verifica aceste susțineri. Nu este obligația instanței de recurs, care nu mai cercetează starea de fapt, să efectueze calcule matematice.

Din considerentele arătate, nu subzistă nici motivul de recurs raportat la greșita aplicare a legii prev. de art. 304 pct. 9 Cod proc.civ.

În temeiul art. 312 alin. 1 Cod proc.civ., curtea va respinge recursul ca nefondat.

Fiind în culpă procesuală, în temeiul art. 274 Cod proc.civ., recurentul va fi obligat să-i plătească intimatului cheltuieli de judecată parțiale în sumă de 2000 lei, reprezentând o parte a onorariului avocațial, achitat pentru recurs, conform facturii și chitanței de la dosar, corespunzătoare valorii litigiului și muncii prestate de avocatul reclamantului. (Judecător Ana Ionescu)

12. Acțiune în evacuare. Chiriași ocupanți ai unui imobil restituit în temeiul Legii nr. 10/2001. Admitere

Curtea de Apel Cluj, Secția civilă, de muncă și asigurări sociale, pentru minori și familie, decizia nr. 2891 din 8 septembrie 2011

Prin cererea înregistrată pe rolul Judecătoriei Cluj-Napoca la 18.02.2009, reclamantul I.V.G. i-a chemat în judecată pe pârâții R.N.M. și B.E.. Reclamantul a solicitat pe calea ordonanței președințiale, precizată ulterior ca cerere în evacuare întemeiată pe Legea nr. 114/1996, evacuarea pârâților din apartamentul nr. 5 din imobilul situat în Cluj-Napoca, str. A. nr. 7, proprietatea reclamantului înscris în CF nr. 171764 Cluj, compus din 3 camere și dependințe și obligarea pârâților la plata cheltuielilor de judecată.

Prin Sentința civilă nr. 2670/2011 pronunțată de Judecătoria Cluj-Napoca, ca urmare a desființării sentinței civile nr. 9072/2009 prin decizia nr. 621/2009 a Tribunalului Cluj, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată formulată de reclamantul I.V.G., împotriva pârâților R.N.M. și B.E., având ca obiect evacuare.

A fost respinsă cererea prin care reclamantul a solicitat obligarea pârâților la plata cheltuielilor de judecată în favoarea sa.

Pentru a pronunța această hotărâre, instanța de fond a reținut următoarele:

În primul rând, pentru justa soluționare a cauzei instanța a apreciat că este necesar să fie stabilit cadrul procesual sub aspectul obiectului acțiunii.

Astfel, în dispozitivul instanței de recurs se menționează că se desființează sentința civilă nr. 9072/18.06.2009.

Cu toate acestea recursul nu a fost formulat decât de reclamantii pârâți-reconvenționali, și nu și de pârâții reclamantii reconvenționali; respectiv doar cu privire la acțiunea principală și nu și cu privire la acțiunea reconvențională.

În aceste condiții dispozitivul deciziei civile nr. 621/18.11.2009 nu poate fi interpretat altfel decât în sensul că se desființează sentința civilă nr. 9072/18.06.2009 exclusiv cu privire la soluția pronunțată asupra acțiunii principale, menținându-se soluția de respingere cu privire la acțiunea reconvențională. Acest lucru nu este contrazis de considerentele deciziei, întrucât analiza art. 1 și 7 din OUG nr. 40/1999 nu se poate face doar în cadrul acțiunii reconvenționale ci și în cadrul acțiunii principale ca apărare de fond.

În aceste condiții instanța a reținut că este sesizată doar cu acțiunea principală având ca obiect evacuarea pârâților din imobilul în cauză, reținând corelativ acestui fapt că soluția instanței de respingere a acțiunii reconvenționale pentru faptul că pârâții nu îndeplinesc condițiile prevăzute de art. 6 din OUG nr. 40/1999 a rămas irevocabilă prin neexercitarea apelului împotriva sa.

Instanța a mai reținut faptul că la ultimul termen de judecată reclamantul prin reprezentant a precizat că solicită evacuarea pârâților în temeiul Legii nr. 114/1996 și art. 480 din Codul civil. Raportat la această precizare clară a pretențiilor reclamantului, instanța a reținut că este investită cu o acțiune în evacuare întemeiată pe art. 114/1996 și art. 480 din Codul civil.

Ținând cont de aceste aspecte instanța a apreciat că în speță acțiunea este neîntemeiată. Aceasta deoarece în speță situația părților din prezenta cauză este reglementată în ansamblu de prevederile OUG nr. 40/1999, care, ca și normă specială se aplică cu prioritate atât față de Legea nr. 114/1996 cât și față de art. 480 din Codul civil.

Din interpretarea coroborată a art. 1, 7 și 10 din OUG nr. 40/1999 rezultă modalitatea în care în speță reclamantii pot fie să încheie un contract de închiriere cu pârâții, fie să obțină evacuarea acestora, indiferent de timpul scurs de la intrarea în vigoare a actului normativ menționat. Instanța a apreciat însă că analiza punctuală a îndeplinirii condițiilor prevăzute de aceste texte legale nu mai este necesară față de precizarea de acțiune făcută de reclamant prin reprezentant în sensul că înțelege să solicite evacuarea în temeiul Legii nr. 114/1999.

În consecință, având în vedere aspectele menționate instanța a respins ca neîntemeiată acțiunea formulată de reclamantul I.V.G..

Pe cale de consecință în baza art. 274, aliniatul 1 din Codul de procedură civilă, instanța a respins și cererea de obligare a părților la plata cheltuielilor de judecată.

Prin decizia civilă nr. 227 din 10.05.2011 pronunțată de Tribunalul Cluj s-a admis apelul declarat de apelantul I.V.G. împotriva Sentinței civile nr. 2670/2011 pronunțată de Judecătoria Cluj-Napoca pe care a anulat-o și evocând fondul s-a respins acțiunea civilă înaintată de reclamantul I.V.G. împotriva părților R.N.M., și B.E., având ca obiect evacuare.

Pentru a pronunța această hotărâre, tribunalul a reținut că prin Decizia civilă nr. 621/A/2009 pronunțată de Tribunalul Cluj s-a dispus trimiterea cauzei spre rejudecare întrucât prima instanță nu a cercetat fondul cauzei impunându-se administrarea unei probațiuni referitor la evacuare, respectiv la posibilitatea de a încheia un contract de închiriere.

În rejudecare, prima instanță prin hotărârea pronunțată a reținut că în speță situația părților din prezenta cauză este reglementată de prevederile OUG 40/1999, măsură care se aplică cu prioritate față de Legea 114/1996, fără însă a respecta îndrumarul deciziei de casare privind administrarea unei probațiuni vizând posibilitatea de a încheia un contract de închiriere.

În conformitate cu dispozițiile art. 297 C.pr.civ., dezlegarea dată problemelor de drept de către instanța de apel ca și necesitatea administrării unor probe sunt obligatorii pentru judecătorul fondului, în speță constatându-se că prima instanță nu a respectat îndrumarul deciziei de casare prin care s-a statuat *necesitatea administrării unei probațiuni și cercetarea fondului cauzei*, ca atare s-a constatat că sunt aplicabile dispozițiile art. 297 al. 1 C.pr.civ., potrivit cărora în cazul în care se constată că în mod greșit prima instanță a soluționat procesul fără a intra în judecata fondului instanța de apel, va anula hotărârea atacată și va judeca procesul examinând fondul.

Examinând fondul, tribunalul a reținut că acțiunea formulată de către reclamantul I.V.G. a fost formulată inițial ca o cerere de ordonanță președințială prin care a solicitat să se dispună evacuarea părților din locuința-apartament nr. 5 din imobilul situat în Cluj-Napoca, str. A. nr. 7, înscris în CF 171764 Cluj, cerere modificată în cerere de drept comun întemeiată pe dispozițiile art. 21 din Legea 114/1996, temei juridic reiterat și cu ocazia punerii concluziilor pe fond, în rejudecare.

În ceea ce privește cererea reconvențională formulată de către părții-reclamant reconvenționali, soluția de respingere a acesteia a trecut în puterea lucrului judecat.

Din probele existente la dosar, a rezultat că între părți nu s-a încheiat vreun contract de închiriere a cărui termen să fi expirat sau a cărei clauze să nu fi fost respectate de către părți pentru a interveni sancțiunea prevăzută de Legea 114/1996 vizând evacuarea ca o consecință a rezilierii contractului de închiriere.

În ceea ce privește aplicabilitatea OUG 40/1999, s-a reținut faptul că reclamantul a notificat la data de 22.12.2008, prin intermediul executorului judecătoresc, pe pârâta R.N.M., în vederea încheierii contractului de închiriere însă nu și pe pârâta B.E..

Pârâta a comunicat reclamantului la data de 11.02.2008 cererea pentru închirierea imobilului din litigiu, situație în care nu poate fi reținută incidența dispozițiilor art. 10 al. 3 din ordonanța potrivit căreia nepredarea locuinței înăuntrul termenului de 60 de zile de la data notificării îl îndreptățește pe proprietar să ceară evacuarea pe cale de ordonanță președințială, întrucât cererea formulată de către reclamant s-a făcut cu încălcarea acestui termen.

În consecință, tribunalul a apreciat că nu poate fi reținută în cauză incidența dispozițiilor legale în baza cărora reclamantul și-a întemeiat acțiunea în evacuarea părților din imobilul situat în Cluj-Napoca, str. A. nr. 7, ap. 5, înscris în CF 171764 Cluj, dobândit prin restituire în natură în baza Legii 10/2001.

Împotriva acestei hotărâri a declarat recurs reclamantul I.V.G. solicitând modificarea deciziei civile nr. 227/2011 a Tribunalului Cluj în sensul admiterii cererii formulate de către reclamant împotriva părților.

În motivare s-a arătat că instanța de apel nu a aplicat dispozițiile legale privind deținerea doar cu titlu a unui spațiu locativ, astfel cum este prevăzut în Codul civil, Legea nr. 114/1996 și OUG nr. 40/1999.

OUG nr. 40/1999 nu mai poate constitui temei de drept pentru prelungirea contractului de închiriere, efectele sale întinzându-se pe o durată de 5 ani, în condițiile în care de la intrarea sa în vigoare au trecut 12 ani.

Pârâții nu mai pot fi menținuți în locuință neîncheind un contract de închiriere.

Și în condițiile în care s-ar considera aplicabile prevederile art. 10 alin. 3 din acest act normativ, acest text de lege nu mai poate fi considerat temei al neîndeplinirii obligațiilor reclamantului deoarece prin sentința civilă nr. 12698/2009 a Judecătorei Cluj-Napoca s-a respins acțiunea pârâților de obligare la încheierea contractului de închiriere.

Instanța de apel omite a reține principiul de bază al Legii nr. 114/1996, acela că locuința se ocupă numai după încheierea contractului de închiriere.

Deși legal citați intimații nu au formulat întâmpinare și nu s-au prezentat în fața instanței pentru a-și preciza poziția procesuală față de recursul declarat.

Analizând recursul declarat de către reclamantul I.V.G. împotriva deciziei civile nr. 227/2011 a Tribunalului Cluj, Curtea reține următoarele:

În cea ce privește starea de fapt, aceasta a fost stabilită de instanțele de fond, reclamantul fiind din anul 2008 proprietarul tabular al imobilului în litigiu, imobil restituit în temeiul Legii nr.10/2001, iar pârâții având calitatea de chiriași.

Important în soluționarea cauzei este de reținut care a fost soluția pronunțată de instanță asupra cererii reconvenționale prin care s-a solicitat obligarea reclamantului la încheierea unui contract de închiriere în temeiul O.U.G. nr.40/1999, soluție care a rămas irevocabilă prin neexercitarea vreunei căi de atac.

Prin sentința civilă nr.9072/2009 a Judecătorei Cluj-Napoca această cerere reconvențională a fost respinsă ca neîntemeiată, reținându-se în considerente că pârâții nu fac dovada îndeplinirii condițiilor art.6 din O.U.G. nr.40/1999, dreptul de a obține încheierea unui contract de închiriere împotriva voinței proprietarului fiind discutabil raportat la art.1 din Protocolul nr.1 la CEDO. Aceasta în condițiile în care reclamantul pârât și-a exprimat poziția procesuală referitoare la această cerere prin întâmpinarea depusă la dosar, arătând în mod expres că se opune încheierii unui astfel de contract, în lipsa acordului său neputând fi obligat la încheierea sa decât prin restrângerea nejustificată a dreptului de proprietate protejat de art.480 C.civ., Constituția României și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Soluția irevocabilă pronunțată asupra cererii reconvenționale coroborată cu lipsa altor demersuri ale pârâților în vederea încheierii unui contract de închiriere pentru imobilul proprietatea reclamantului impune concluzia că menținerea acestora în imobil apare ca o încălcare nejustificată a dreptului de proprietate al reclamantului, indiferent de modalitatea în care reclamantul și-a îndeplinit în anul 2008 obligațiile prevăzute de O.U.G. nr.40/1999.

Contractele de închiriere în temeiul căruia pârâții au ocupat imobilul în litigiu a putut fi prelungit în temeiul O.U.G. nr.40/1999, respectiv O.U.G. nr.8/2004, până la data de 08.04.2009. După retrocedare reclamantul era obligat să respecte contractul de închiriere aflat în derulare, dar până la data de 08.04.2009.

Astfel cum s-a indicat de către reclamant, cererea a fost întemeiată pe O.U.G. nr.40/1999, Legea nr.114/1996 și art.480 C.civ., instanța de apel având în vedere la soluționarea acestuia doar prevederile primelor două acte normative, fără a analiza temeinicia acțiunii și din perspectiva art.480 C.civ, adică din perspectiva încălcării sau nu a dreptului de proprietate al reclamantului. De altfel instanța de apel a omis să aibă în vedere faptul că raportat la precizările făcute de reclamant nu mai este vorba despre o acțiune de evacuare pe cale de ordonanță președințială, referindu-se în considerentele deciziei la art.10 alin.3 din O.U.G. nr.40/1999, prevederi legale care nu sunt relevante în cauză.

Opinia Curții Europene a Drepturilor Omului, astfel cum aceasta reiese din hotărârile pronunțate împotriva României raportat la prevederile O.U.G. nr.40/1999, respectiv cauzele

Radovici și Stănescu împotriva României, Oancea împotriva României, Spanoche împotriva României, Popescu și Toader împotriva României, Pușcaș împotriva României, Tarik împotriva României, Arsenovici împotriva României, este în același sens, statuându-se constant că ingerința în dreptul de proprietate trebuie nu doar să urmărească un scop legitim conform interesului general și să păstreze un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit prin orice măsură aplicată de stat, inclusiv măsurile destinate să reglementeze folosința bunurilor unui individ. Tocmai acest lucru este exprimat de noțiunea de just echilibru ce trebuie păstrat între cerințele interesului general al comunității și imperativele de apărare a drepturilor fundamentale ale omului.

Curtea Europeană a mai statuat că interesele legitime ale colectivității cer într-un asemenea caz o repartitie echitabilă a sarcinii sociale și financiare pe care o presupun transformarea și reforma imobilelor din țară, însă această sarcină nu ar putea să se sprijine pe un anume grup social, indiferent de importanța pe care o au interesele unui alt grup sau ale colectivității în ansamblul său.

De altfel, considerentele pentru care s-a apreciat de către Guvernul României, aspect reținut de Curte, că ingerința în dreptul de proprietate astfel cum aceasta rezultă din O.U.G. nr.40/1999 este permisă raportat la al doilea alineat al art.1, Protocolul nr.1, și anume interesul general constând în protecția intereselor locatarilor într-o situație care se caracteriza prin penuria de locuințe la preț ieftin, nu mai subzistă în prezent.

Pentru aceste considerente, Curtea, în temeiul art. 312 alin.3 C.pr.civ. urmează a admite recursul declarat de reclamantul I.V.G. împotriva deciziei civile numărul 227 din 10 mai 2011 a Tribunalului Cluj, pe care o va modifica parțial în sensul că va admite acțiunea exercitată de reclamant împotriva pârâților R.N.M. și B.E. și în consecință va dispune evacuarea pârâților din apartamentul numărul 5 situat în imobilul din Cluj-Napoca, str. A. nr. 7.

În temeiul art.274 C.pr.civ instanța va obliga pârâții să-i plătească reclamantului suma de 1060 lei cheltuieli de judecată în toate instanțele reprezentând taxe judiciare de timbru, timbru judiciar și onorariu avocațial. (Judecător Anamaria Câmpean)

13. Acțiune de divorț. Reclamant decedat în timpul recursului. Constatarea încetării de drept căsătoriei

Curtea de Apel Cluj, Secția civilă, de muncă și asigurări sociale, pentru minori și familie, decizia nr. 3238 din 28 septembrie 2011

Prin sentința civilă nr. 5980/14.05.2008, pronunțată de Judecătoria Cluj-Napoca, s-a respins acțiunea formulată de reclamantul P.M., împotriva pârâtei P.M., pentru divorț; reclamantul a fost obligat să-i plătească pârâtei suma de 500 lei cheltuieli de judecată.

Pentru a pronunța această soluție, instanța de fond a reținut în considerentele sentinței faptul că părțile s-au căsătorit la data de 20.10.1983, iar din căsătoria părților nu au rezultat copii.

Probațiunea testimonială administrată în cauză, coroborată cu înscrisurile depuse la dosar, nu confirmă existența unei situații care să ateste în mod real faptul că relațiile dintre soți sunt grav și iremediabil deteriorate, iar continuarea căsătoriei nu mai este posibilă. Faptul că soții locuiau în camere separate nu poate fi considerat ca și o consecință a deteriorării relațiilor dintre ei, dată fiind, pe de o parte, vârsta lor, precum și situația concretă potrivit căreia, fiind amândoi suferinzi de diverse boli, era firesc ca fiecare să aibă propriul spațiu privat și să nu doarmă în aceeași cameră, cu atât mai mult cu cât situația sanitară a reclamantului era mult mai dificilă, el neputându-și controla funcțiile fiziologice, astfel cum au declarat martorii.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel, în termen legal, reclamantul, arătând că argumentele primei instanțe sunt neîntemeiate și subiective, instanța interpretând depozițiile martorilor audiați în cauză într-o singură direcție, fără să observe contradicțiile dintre acestea, eventualele implicații și relațiile de atașament pe care le are pârâta cu martorii propuși.

Tribunalul Cluj, prin decizia civilă nr. 597/A/06.11.2008, a admis apelul reclamantului, a schimbat în tot sentința apelată, în sensul admiterii acțiunii reclamantului, astfel: a fost desfăcută căsătoria dintre părți din vina ambilor soți; s-a dispus reluarea de către pârâta a numelui avut anterior căsătoriei, acela de M.; pârâta a fost obligată să-i plătească reclamantului apelant suma de 1.029,72 lei cheltuieli de judecată în fond și în apel.

La pronunțarea acestei soluții s-a reținut că nu se poate argumenta, în baza probațiunii testimoniale administrate, că deteriorarea relațiilor dintre soți nu este atât de gravă încât să facă posibilă continuarea căsătoriei.

Întrucât în cauză a fost dovedită existența unor motive temeinice care au condus la deteriorarea relațiilor de căsătorie a soților, iar continuarea acesteia nu mai este posibilă, acțiunea de divorț se impune a fi admisă în baza art. 38 C.fam.

Împotriva acestei decizii a declarat recurs, în termen legal, pârâta P.M., solicitând ca, în temeiul art. 304 pct. 7 și 9 C.pr.civ., să se admită recursul, să se modifice hotărârea atacată și să se mențină hotărârea instanței de fond, în sensul respingerii cererii de divorț ca neîntemeiată.

În motivarea recursului s-a arătat că hotărârea recurată este nelegală, întrucât instanța de apel a admis cererea de divorț fără să mai administreze vreo probă nouă, deși instanța de fond a făcut o corectă apreciere a stării de fapt și a probelor administrate.

Judecarea recursului a fost suspendată în temeiul art. 29 alin. 5 din Legea nr. 47/1992, republicată, până la soluționarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 37 și art. 38 C.fam., coroborat cu art. 614 C.pr.civ., la termenul de judecată din data de 27.02.2009.

La data de 14.06.2010 avocata C.M., în calitate de mandatar al reclamantului, a solicitat repunerea pe rol a cauzei, arătând că reclamantul a decedat la data de 07.10.2009, astfel încât, se impune constatarea lipsei capacității de exercițiu a acestuia, în sensul art. 42 și urm. C.pr.civ., în susținerea acestei cereri fiind depus certificatul de deces seria DS nr. 883320.

La data de 08.09.2011 pârâta recurentă a depus la dosarul cauzei o cerere prin care a solicitat instanței să ia act de încetarea căsătoriei dintre recurentă și reclamant, ca urmare a decesului acestuia din urmă la data de 07.10.2009, invocând în susținerea acestei cereri prevederile art. 37 teza finală C.fam., art. 614, art. 616, art. 619 alin. 2 C.pr.civ.

La termenul de judecată din data de 09.09.2011, Curtea a pus în discuția părților acest motiv de recurs de ordine publică, invocată atât de către pârâta recurentă, cât și de către mandatarul reclamantului decedat, respectiv, excepția lipsei capacității de folosință a reclamantului intimat P.M..

Atât reprezentanta pârâtei recurente, cât și mandatarul reclamantului decedat, au solicitat admiterea acestui motiv de recurs de ordine publică.

Examinând recursul prin prisma acestui motiv de recurs de ordine publică, respectiv, incidența în cauză a excepției lipsei capacității de folosință a reclamantului intimat, Curtea constată că acesta este fondat în aceste limite, motivat pe următoarele considerente:

Potrivit art. 37 alin. 1 C.fam., căsătoria încetează prin moartea unuia dintre soți sau prin declararea judecătorească a morții unuia dintre ei.

Așadar, în conformitate cu dispozițiile art. 37 alin. 1 C.fam., căsătoria încetează de drept prin moartea oricărui dintre soți.

Întrucât, potrivit art. 39 alin. 1 C.fam., căsătoria este desfăcută din ziua când hotărârea prin care s-a pronunțat divorțul a rămas irevocabilă, iar în speță, reclamantul a decedat anterior rămânerii irevocabile a hotărârii de divorț, Curtea constată că în cauza de față, căsătoria dintre părți a încetat de drept, prin decesul soțului reclamant.

Dacă în cursul procesului de divorț, chiar în instanța de recurs, unul dintre soți a decedat, instanța va trebui să dispună închiderea dosarului, căsătoria încetând prin deces conform art. 37 C.fam. (a se vedea în acest sens Tribunalul Suprem, Decizia civilă nr. 252/1954, în C.D. 1952 – 1954, vol. I, pag. 147; Tribunalul Suprem, Decizia civilă nr. 2047/1955, în C.D. 1955, vol. I, pag. 221; Tribunalul Județean Botoșani, Decizia civilă nr. 346/19.09.1983, în R.R.D. nr. 3/1984, pag. 69).

Așa fiind, în temeiul considerentelor mai sus expuse și a prevederilor art. 304 pct. 9 C.pr.civ., rap. la art. 41 alin. 1 C.pr.civ., coroborat cu art. 5 și art. 7 din Decretul nr. 31/1954, Curtea va admite recursul în parte, în limitele motivului de recurs de ordine publică, conform dispozitivului prezentei decizii.

În temeiul art. 274 C.pr.civ., Curtea va respinge cererea avocatei C.M., de obligare a pârâtei recurente la acordarea cheltuielilor de judecată în recurs, în sumă de 500 lei, justificate prin chitanța depusă la dosar, având în vedere că plata acestui onorariu s-a făcut la data de 24.08.2011, după decesul reclamantului intimat P.M., situație în care reclamantul decedat nu mai poate pretinde obligarea pârâtei recurente la plata cheltuielilor de judecată, dată fiind incidența în cauză a dispozițiilor art. 41 alin. 1 C.pr.civ., coroborat cu art. 5 și art. 7 din Decretul nr. 31/1954. (Judecător Carmen Maria Conț)

Întocmit,

Președintele Secției
Judecător TRAIAN DÂRJAN